မွာလ်ပဲမ်းကျေးရွာ
တီးတိန်မြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်း (၂၀၁၆ - ၂၀၂၀)

ပြုစုရေးဆွဲသူ
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ
မွာလ်ပဲမ်းကျေးရွာ၊ တီးတိန်မြို့နယ်

(မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊
ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနက ကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ

မာတိကာ

မာတိကာ ၁
စကားချီး ၅
မွာလ်ပဲမ်းကျေးရွာ ပြမြေပုံ၊ တီးတိန်မြို့နယ် ၇
အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ နှင့် အစီအစဉ် ၈
(၁) နိဒါန်း- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု ၈
(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကျိုးကြောင်း ဖော်ပြချက်
(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု
(၂) ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ၁၀
(က) တည်နေရာ၊ မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား
(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ
(၃) ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ ၁၀
(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်လက်များ
(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု
(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု
(ဃ) ကျန်းမာရေး နှင့် အာဟာရ
(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ
(စ) ကျားမဆိုင်ရာ ဆက်နွယ်မှု
(၄) ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေ ၁၂
(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်
(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ
(ဂ) စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ
(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု
(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု
(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး
(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု
(ဇ) အခြေခံ အဆောက်အဦများအား လက်လှမ်းမှီ ရယူမှု-လမ်း၊တံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်း နှင့် ဆက်သွယ်ရေး
(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး
(၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၁၇
(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

(ခ) အဟန့်အတားများ နှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

(၆) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ ၁၉

(၇) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များ နှင့် ဗဟိုအဆင့် မူဝါဒများအကြား အစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ ၂၁

(၈) ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ ၂၃

(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်နှင့် ဘဏ္ဍာငွေလျာထားရေးအစီစဉ်

(ခ) ကဏ္ဍ နှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စု သတ်မှတ်ခြင်း

(ဂ) ဦးစားပေး စီမံချက်များ

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

(၉) ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ် ၂၉

(၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ ၃၀

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

(ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန် နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ

(၁၁) စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း နှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း ၃၂

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း

(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း

(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

နောက်ဆက်တွဲ

နောက်ဆက်တွဲ (၁) စီမံချက် ဇယားများ ၃၅

(၁) ရွာ၏ လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

ဇယား ၁ လူဦးရေ နှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

ဇယား ၂ လုပ်သား အင်အား နှင့် ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အမျိုးအစား

ဇယား ၃ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား ၄ ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ အရင်းအမြစ်များ

ဇယား ၅ ဥစ္စာနေ အဆင့် အခြေအနေ

ဇယား ၆ ကျေးရွာ၏ ဝမ်းစာဖူလုံမှု အခြေအနေ

ဇယား ၇ ကူညီ စောင့်ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား ၈ ကျေးရွာ၏ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား ၉ ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့် အုပ်စု

(၂) လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

ဇယား ၁၀ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ
ဇယား ၁၁ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ
ဇယား ၁၂ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု
ဇယား ၁၃ ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ် နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ
ဇယား ၁၄ အဓိကသီးနှံများ နှင့် အထွက်နှုန်း
ဇယား ၁၅ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု
ဇယား ၁၆ သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား ၁၇ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ
ဇယား ၁၈ မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ
ဇယား ၁၉ မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား ၂၀ မွေးမြူရေး နှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာ နှင့် စိန်ခေါ်မှုများ
ဇယား ၂၁ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ
ဇယား ၂၂ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ အတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာ နှင့် အခက်အခဲများ
ဇယား ၂၃ ကုန်စည် နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီှမှု အခြေအနေ
ဇယား ၂၄ ငွေကြေးလက်လှမ်းမီှမှု နှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း
ဇယား ၂၅ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် နှင့် သဘာဝ အရင်းအမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှု အတွက် လက်ရှိ အလေ့အကျင့် နှင့် အခက်အခဲများ
ဇယား ၂၆ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အခက်အခဲများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေး အစီအမံများ
ဇယား ၂၇ မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်း နှင့် တက္ကသိုလ်ပညာ ပြီးစီးမှုနှုန်း
ဇယား ၂၈ ကျောင်းအပ်နှုန်း
ဇယား ၂၉ စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေ
ဇယား ၃၀ ပညာရေး အခက်အခဲ နှင့် ပြဿနာများ
ဇယား ၃၁ အဖြစ်များသော ရောဂါများ
ဇယား ၃၂ ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့ နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
ဇယား ၃၃ သောက်သုံးရေ ရရှိမှု
ဇယား ၃၄ သန့်ရှင်းရေး အခြေအနေ
ဇယား ၃၅ ကျေးရွာ၏ လမ်း၊ တံတားတည်ရှိမှု အခြေအနေ
ဇယား ၃၆ ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး
ဇယား ၃၇ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ
ဇယား ၃၈ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ
ဇယား ၃၉ ဆက်သွယ်ရေး နှင့် သတင်းအချက်အလက် နည်းပညာ အခြေအနေ

ဇယား ၄၀ ယဉ်ကျေးမှု နှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ
ဇယား ၄၁ ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမှီမှု
ဇယား ၄၂ မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

နောက်ဆက်တွဲ (၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကိုအထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတား နှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၆၈

ဇယား ၄၃ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ
ဇယား ၄၄ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက်အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ

နောက်ဆက်တွဲ (၃) ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ) ၇၀

ဇယား ၄၅ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်

ကိုးကားစာရင်း ၇၅

အပိုင်း (ခ) စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက် ၇၆

စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက် ပုံစံ

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းသည် ၂၀၁၅/၁၆ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၁၉/၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ် အထိ (၅) နှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ မကျီးကုန်းကျေးရွာ၏ ကျေးရွာသူ/သားများ ပါဝင်ရေးဆွဲထားသည့် ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဖြစ်ပါသည်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံကိန်းဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သော နည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးသည့် မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် ရေးဦးစီးဌာနအား အထူးပင် ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသော အချက်အလက်များနှင့် အကြံ ဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွ ပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် ပုသိမ်မြို့နယ် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင် ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် ရပ်ရွာတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများကို ယခင်ကာလများက စီစဉ်ချမှတ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုအများဖြင့် စနစ်တကျ ပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့အချင်းချင်း တိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း အဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေး ကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါခဲ့သည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါ မှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး ကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်း အချက်အလက် ရရှိ နိုင်သော နေရာများမှလည်း ကောက်ယူ ရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ အချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများမှရယူပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းစဉ်များအတွက် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများနှင့် အတူတကွ ချိတ်ဆက် လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာ နားလည် သိရှိခဲ့ပါသည်။

ယခု ရေးဆွဲထားသော အစီအစဉ်သည် လက်ရှိကာလအတွင်း ရရှိသည့် အချက်အလက်များကိုသာ အားပြုထားသော်လည်း နောင်ကာလများတွင် ထပ်မံရရှိသည့် ကိန်းဂဏန်း အချက်အလက် များ ထပ်ဖြည့်ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းမွန်လာမည်မှာ သေချာပါသည်။ ဤစီမံကိန်းတွင်ပါဝင်သော လုပ်ငန်းများသည် ဆက်လက် လုပ်ဆောင်သွားရမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှု တစ်ဝက်ခန့်အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်ပြီးစီးမှု၊ ပေါ်ပေါက်လာမည့် အခက်အခဲများ၊ ဦးစားပေး ရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို အခြေအနေကာလအပေါ် မူတည်၍ ပြုပြင် ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက် လုပ်ဆောင်သွားရန်လည်း လိုအပ်နေပါမည်။

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ပုသိမ်မြို့နယ် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၊ ပုသိမ်မြို့နယ် အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ်အဆင့် အစိုးရဌာနများ၏ အကြံပြုချက်များ၊ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက် လက်၍ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှု အခြေအနေ များကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန်အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရရှိနိုင်မည် ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

ဤစီမံကိန်းတွင် အပိုင်း (၂) ပိုင်း ပါရှိပါသည်။ အပိုင်း (က) တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်း အစီအစဉ်တို့ ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့် ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်း အစီ အစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ ရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိက ဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း(ခ)သည် စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာများ ဖြစ်ပြီး အဆိုပြုစီမံချက်လုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ် အချက်အလက်များ ပါဝင် ပါသည်။

၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ(၃၀) ရက်

မွာလ်ပဲမ်းကျေးရွာ
တီးတိန်မြို့နယ်၊
ချင်းပြည်နယ်

မွာလ်ပဲမ်းကျေးရွာပြမြေပုံ၊တီးတိန်မြို့နယ်၊ချင်းပြည်နယ်

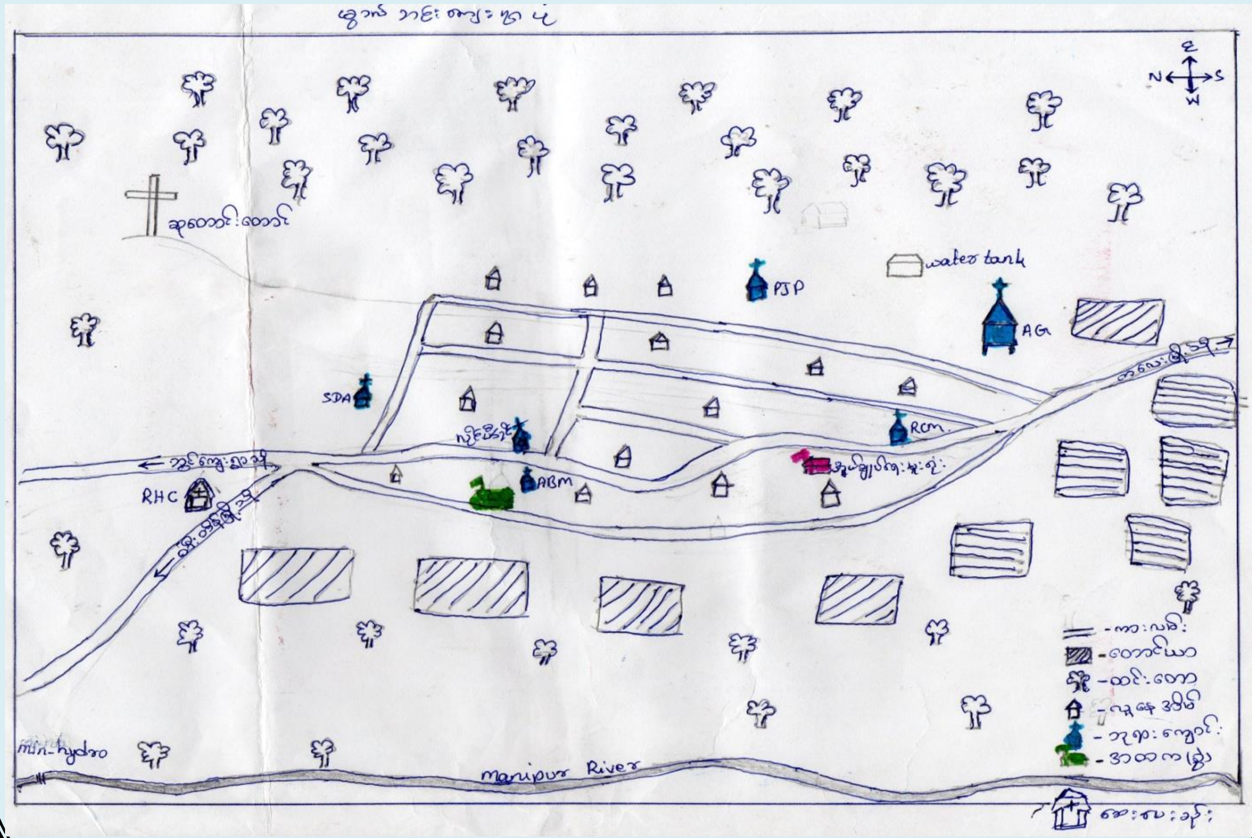

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်

၁။ နိဒါန်း- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကျိုးကြောင်း ဖော်ပြချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ပြည်ပ အဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း အတွေ့အကြုံများကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီး တစ်နိုင်ငံလုံး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲအကောင်ထည်ဖော်မည့် အစီအစဉ်သစ်ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်၏ အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူကိုယ်တိုင် တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်က ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် ရေးဆွဲရေးအတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ်ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များ ပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကို အလေးထား မိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများစသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်း အချက်အလက်များ ရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာစီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သော နည်းပညာများ ရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့ နေရသော ပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများ ဖြစ်ရသည့်အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အပံ့အပိုး ဖြစ်စေသောအချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအချက်များ၊ (၅)နှစ်တာကာလအပြီးတွင် ရရှိ အောင် ဆောင်ရွက်လိုသည့် ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအနေနှင့် ဆောင်ရွက်မည့်နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သောအရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းများ ကိုလည်း ဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သော အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်း များ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့် ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ အာရုံစိုက်မှုကိုရစေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ပတ်သက်သူ မှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ်မှတ်တမ်း၏ အသုံးဝင်မှုများကို သိရှိစေရန် မျှော်လင့်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာအဆင့် အားထုတ်မှုများအတွက် မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အကူအညီများ ကို စုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကို မြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအား တင်ပြမည် ဖြစ်ပါသည်။ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ အဖွဲ့များ

အတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏ စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက် ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs)၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs) နှင့် အလှူရှင် အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏ အမှန်တကယ် လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအား ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေး စားချေးငွေ လုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာလိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်း အချက်အလက်များ ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသောလိုအပ်ချက်များအား သိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏သုတေသနလုပ်ငန်းများကိုစီစဉ်ဆောင်ရွက် လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အရေးရပ်တည်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ အနေဖြင့် ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကို ရရှိနိုင်မည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာ ငွေကြေး ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတကာအစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်း များနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်း ပေါင်းစည်းဆောင်ရွက်မှု ပိုမို ကောင်းမွန် စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကို မြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းစီစဉ်မှုများ ပြုလာနိုင် ပါမည်။

(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်က ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် ထည့်ဝင်နိုင်သောငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှရရှိနိုင်မည့် အကူအညီများကို အခြေခံ ကာ ဦးစားပေးစီမံချက်များ ချမှတ်ခဲ့ကြပါသည်။ ယခုအခါ ယင်းသို့မဟုတ်ဘဲ ကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေး အမြင်ဖြင့် ရေးဆွဲထားပါသည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့်ရရှိပြီး အမြင် ရှင်းလင်းစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကို အဓိကနေရာတွင်ထားရှိခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍ စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေး ရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာလူထု ၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကို တိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာ ရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေးအခက်အခဲ၊ နည်းပညာ အခက်အခဲများ ရှိနေပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေး လိုအပ်ချက်များအား အများဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံး ဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့် စီမံချက်များကို နှစ်အလိုက် ဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ စွမ်းရည်နှင့်လိုအပ်သော အရင်းအနှီးများ ပြည့်စုံမှု အပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင် တဖြည်းဖြည်း တိုးချဲ့ ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအစဉ်မျိုး ဖြစ်ပါသည်။

၂။ ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား

မွာလ်ပဲမ်းကျေးရွာသည် တီးတိန်မြို့နှင့် (၁၈)မိုင်ခန့်အကွာတွင်တည်ရှိပြီး လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေး အနည်းငယ် ခက်ခဲသောကျေးရွာတစ်ရွာ ဖြစ်ပါသည်။ တီးတိန်မြို့သည် ကလေးမြို့၊ တွန်းဇံမြို့များနှင့် နယ်နိမိတ်ထိစပ်လျှက်ရှိပြီး၊ အိန္ဒိယနိုင်ငံနှင့်လည်း နယ်နိမိတ်ချင်း ထိစပ်လျှက် ရှိပေသည်။ တီးတိန်မြို့နယ်သည် တောင်ထောင်ထူထပ်သောဒေသဖြစ်ပြီး မိုးရာသီတွင်မိုးရေချိန်လက်မ အခြားဒေသများထက် ပိုမိုများပြားမှုရှိသည်။ အေးသမရာသီဥတုဖြစ်ပြီး မိုးရာသီတွင် နေရောင်ရရှိမှု နည်းသည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးနိုင်သောမြေများမှာ ယာနှင့် ဥယျာဉ်ခြံမြေများဖြစ်ကြပြီး၊ စုစုပေါင်း(၂၅၀) ဧကခန့်ရှိသည်။ ရေရရှိသည့်အမျိုးအစားမှာ စိမ့်စမ်းရေသွယ်တန်းခြင်းဖြင့် အဓိကရရှိပြီး ၎င်းရေဖြင့် အိမ်ခြံဝန်းသီးနှံအချို့ စိုက်ပျိုးကြသည်။ ကျောက်တောင်များပေါ်များသောဒေသဖြစ်ပြီး လမ်းခင်းကျောက် အဖြစ် တူးယူရရှိနိုင်သည်။ သစ်တောအချို့ကျန်ရှိနေသေးပြီး တောကောင်ငယ်အချို့အား ရှာဖွေရရှိနိုင်သေးသည်။ သစ်ခွနှင့်အခြားအပင်မျိုးစိတ်အချို့ ရှာဖွေရရှိနိုင်သေးပြီး လွတ်လပ်စွာရောင်းချနိုင်ပေသည်။

၃။ ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စု(၂၅၅)ရှိပြီး လူဦးရေစုစုပေါင်း(၁၄၅၇)ဦး ရှိပါသည်။ ပျမ်းမျှမိသားစု တစ်စုလျှင် (၅)ဦးခန့် ရှိပါသည်။ အသက်(၁၅နှစ်မှ၆၀နှစ်) အထိ အလုပ်လုပ်နိုင်သော လူဦးရေသည် စုစုပေါင်းလူဦးရေ၏ ၆၂%ရှိပြီး ကျန်လူဦးရေစုစုပေါင်း၏ ၃၈%သည် မှီခိုသူများဖြစ်ကြသည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း (PRA) တွင် ကျေးရွာမိသားစုများ၏ ဥစ္စာနေအဆင့်ခွဲခြားမှုနည်းလမ်းအရ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာလူထုသည် အသင့်အတင့်

ချမ်းသာကြသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ အိမ်ထောင်စုအားလုံးနီးနီးသည် မြေပိုင်ဆိုင်မှုရှိကြသည်။ ဧက အနည်းအများသာ ကွာခြားမှုရှိပြီး အလွန်ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စု(၁၀%)သည် (၀.၅)ဧကအောက် ပိုင်ဆိုင်ထားကြသည်။ ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စု(၃၈%)သည် ၁ဧကအောက် ပိုင်ဆိုင်ထားကြသည်။ အလယ်အလတ်ချမ်းသာသော အိမ်ထောင်စု(၃၄%)သည် မြေဧက(၁.၅)ဧကအောက်သာ ပိုင်ဆိုင်ထား ကြပြီး ချမ်းသာသည်ဟု ကျေးရွာကသတ်မှတ်ထားသော အိမ်ထောင်စု(၁၈%)သည် ၂ဧကအထက် အသီးသီး ပိုင်ဆိုင်ထားသူများဖြစ်ကြသည်။ မြေဧကပိုင်ဆိုင်မှုသည် ဆင်းရဲချမ်းသာမှုအား များစွာ ကွဲပြားခြားနားမှုမရှိသော်လည်း အိမ်ပိုင်ဆိုင်မှုများ၊ စက်ပစ္စည်းကိရိယာများ၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ (ကုန်စုံဆိုင်၊ ဈေးဆိုင်စသည်)နှင့် နွားနောက်၊ဆိတ်၊နွားပိုင်ဆိုင်မှုများသည် ဝင်ငွေနှင့် ပိုင်ဆိုင်မှုများအား ကွဲပြားစေသည်။ ၎င်းအပြင် နိုင်ငံခြားတွင် သွားရောက်လုပ်ကိုင်နေသော မိသားစုဝင်များ၏ ပေးပို့သော ငွေများမှလည်းပိုင်ဆိုင်မှုအား ကွဲပြားစေပေသည်။

ဆင်းရဲသည်ဟု သတ်မှတ်ထားသောသူများသည် မြေယာမဲ့များ၊ မှီခိုအားထားမရှိသူများ၊ အသင်းတော်မှ ထောက်ပံ့မှုပေးနေရသူများဖြစ်ပါသည်။ ချမ်းသာသောမိသားစုများသည် စိုက်ပျိုး အသင့် အတင့် ပိုင်ဆိုင်သူများနှင့် ဈေးဆိုင်ပိုင်ဆိုင်သူများ၊ ကိုယ်ပိုင်ဂျစ်ကားရှိသူများ၊ မျောက်ငိုပင် များများ ပိုင် ဆိုင်ထားပြီး ဈေးကောင်းရကြသူများ ဖြစ်ကြသည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်သော မိသားစုများသည် အမျိုးသမီးဦးဆောင်သော ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စုများ၊ အဆင်းရဲဆုံးတောင်သူများနှင့် မြေယာမဲ့ကျပန်းအလုပ်သမားများ ဖြစ်ကြသည်။ ၎င်းတို့သည် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်း အတည်တကျမရှိသူများနှင့် စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှုမရှိသော မိသားစုများ ဖြစ်ကြသည်။ စားနပ်ရိက္ခာနှင့် ပတ်သက်၍ ဝယ်ယူခြင်း၊ ချေးငှားခြင်းဖြင့်ဖြေရှင်းသည်။ ပြောင်းဖူးကိုပြောင်းလဲ၍ စားသုံးခြင်း၊ ချေးယူခြင်းနှင့်အကြွေးယူခြင်းဖြင့် ဖြေရှင်းကြသည်။ ကျေးရွာတွင် မိသားစုမှ စောင့်ရှောက်ကူညီမှုမရှိသော ထိခိုက် သက်ရောက်လွယ်သည့် သက်ကြီးရွယ်အို (၂၇) ဦး ရှိပါသည်။ ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသော အမျိုးသမီးဦးဆောင်အိမ်ထောင်စု (၄၃)စု ရှိကြသည်။ မသန်စွမ်းသောပုဂ္ဂိုလ် (၁၁) ဦးရှိကြပြီး၊ မိတ်ဆွေ၊ရပ်မိရပ်ဖများနှင့် အသင်းတော်မှ ကူညီစောင့်ရှောက် မှုများပြုကြသည်။ ဆင်းရဲသော မိသားစုအများစုသည် မြေယာမရှိခြင်း၊ အရင်းအနှီးမရှိခြင်းနှင့် အခြား သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ရန် အခက်အခဲများကြောင့် စီးပွားရေးထိခိုက်မှုများ ဖြစ်ပေါ်လာလျှင် ရပ်တည်ရန် စွမ်းဆောင်နိုင်စွမ်းအားနည်းသဖြင့် ထိခိုက်လွယ်သူများ ဖြစ်ကြသည်။

သစ်တောခုတ်ထွင်၍ တောင်ယာစိုက်ပျိုးကြသဖြင့် သစ်တောပြုန်းတီးမှုပမာဏမှာ မြင့်မားလျှက် ရှိပါသည်။ သစ်တောပြုန်းတီးမှု များပြားလာသဖြင့် ရေတိုက်စားခြင်း၊ မြေပြိုခြင်း၊ လမ်းပျက်စီးမှုများ ပိုမိုဖြစ်ပွားလျှက်ရှိပါသည်။ မြေပြိုခြင်း၊ ရေတိုက်စားခြင်းကြောင့် နှစ်စဉ်အိမ်ပြိုခြင်း၊ မြေသားနံရံ ပြိုကျ

ပျက်စီးခြင်းများ ဖြစ်ပေါ်နေသည်ကို တွေ့မြင်ရပါသည်။ နွေရာသီတွင် တောမီးလောင်ကျွမ်းလေ့ရှိပြီး အပင်မျိုးစိတ်များနှင့် အခြားတောငှက်တိရိစ္ဆာန်မျိုးများ ရှားပါးလာသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေး နှင့် အာဟာရ

အဖြစ်များသောရောဂါများမှာ ငှက်ဖျား၊တီဘီနှင့် ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောခြင်းများ ဖြစ်ပွါးတတ်ကြပါသည်။ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းကျေးရွာတွင် မရှိပေ။ မြို့နယ်ပြည်သူ့ဆေးရုံသည်(၁၈)မိုင်ကွာဝေးသော တီးတိန်မြို့တွင်သာ တည်ရှိပေသည်။ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ဗဟုသုတအနည်းငယ်သာရှိပြီး ငှက်ဖျားလွန်စွာပေါများခဲ့သော ဒေသဖြစ်သည်။ အာဟာရအပိုင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ဟင်းသီး ဟင်းရွက်၊ ပြောင်းဖူးနှင့်အသားများ အဓိကစားသုံးကြကြောင်း သိရှိရပါသည်။ ပြောင်းဖူးအား အဓိက အစားအစာအဖြစ် စားသုံးကြကြောင်းလည်း သိရှိရသည်။

(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

မွာလ်ပဲမ်းကျေးရွာတွင် မူလတန်းကျောင်းနှင့် အထက်တန်းကျောင်းခွဲတစ်ခုစီ တည်ရှိပါသည်။ မူလတန်းပြီးစီးမှုနှုန်း (၂၈%)၊ အလယ်တန်းပြီးစီးမှုနှုန်း(၂၁%)၊ အထက်တန်းပြီးစီးမှုနှုန်း (၂၀%)၊ တက္ကသိုလ်ပညာပြီးစီးနှုန်း(၅%)ရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ လုံးဝကျောင်းမနေသူအချို့လည်း ရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပေသည်။ အစိုးရဝန်ထမ်းအများအပြားတွေ့ရှိရပြီး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံနှင့် အခြားတောခုတ်ကျွမ်းကျင်မှုများလည်းရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။

(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်သွယ်မှု

ဘာသာရေးအသင်းအဖွဲ့များအရ အနည်းငယ်ခွဲခြားမှုရှိသော်လည်း လူမှုရေး၊ ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင် အတူတကွ ပူးပေါင်းပါဝင်လုပ်ကိုင်ကြသည်။ တောင်ယာလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်မှုတွင်လည်း အမျိုးသမီး၊ အမျိုးသားခွဲခြားမှုမရှိဘဲ အတူတကွစုပေါင်းလုပ်ကိုင်ကြကြောင်းသိရှိရသည်။ ကျားမဆိုင်ရာဆက်သွယ်မှုတွင် အမျိုးသမီးများသည် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်မှုအားနည်းကြောင်း တွေ့ရသည်။ ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်များဖြစ်ကြပြီး အသင်းတော်ဆရာများမှာ အမျိုးသားများ ဖြစ်ကြသည်။

၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှု

ကျေးရွာတွင် အစုအဖွဲ့(၁၀)စုကိုဖွဲ့စည်းပြီး၊ အခြားအဖွဲ့(၄)ဖွဲ့အား ပြင်ပအဖွဲ့အစည်း အကြံဉာဏ်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားကြောင်းတွေ့ရသည်။ အစိုးရမဟုတ်သော နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းအချို့သည် ဖွံ့ဖြိုးရေး

လုပ်ငန်းအချို့ကျေးရွာတွင်လုပ်ဆောင်နေကြသည်။ လူမှုရေးအဖွဲ့တွင် ရပ်မိရပ်ဖများ ၊ အမျိုးသမီး/ အမျိုးသားများနှင့် လူငယ်များပါဝင် ဖွဲ့စည်းထားပြီး လူငယ်များမှာ အမြဲတက်ကြွမှု ရှိကြပါသည်။ လူမှုရေးအဖွဲ့သည် ကျေးရွာအတွင်း တက်ကြွစွာ ဆောင်ရွက်လျက် ရှိကြသော်လည်း တစ်ဖွဲ့နှင့်တစ်ဖွဲ့ အားပြိုင်ခြင်း၊ ဘာသာရေးကျောင်းတစ်ခုနှင့်တစ်ခု သဘောထားကွဲလွဲမှုများ ထင်ရှားစွာ တွေ့ရှိရသည်။ အထူးသဖြင့် ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် ဘာသာရေး အသင်းခေါင်းဆောင်များအကြား ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်မှု အားအလွန်နည်းကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ပညာရေးကဏ္ဍအတွက် မိဘဆရာအသင်းကို ဖွဲ့စည်းပြီး မူလတန်း၊ အလယ်တန်းပညာရေး၊ အထက်တန်းနှင့်ဆိုင်သော ကိစ္စရပ်များကို ဆောင်ရွက် လျက်ရှိပါသည်။

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ကိုင်သောအိမ်ထောင်စု(၂၀၈)စုရှိပြီး၊ မြေဧက စုစုပေါင်း (၂၅၀) ဧကခန့်နှင့် ဥယျာဉ်ခြံနှင့် အိမ်ခြံဝင်းမြေ (၁၀)ဧကခန့် ရှိပါသည်။ တောင်ပေါ်ဒေသဖြစ်၍ တောင်ကျရေ၊ မိုးရေ၊ စိမ့်စမ်းရေကို အဓိက အားထားစိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်ကြသည်။

အဓိကသီးနှံမှာ ပြောင်းဖူး၊ ပဲတို့ ဖြစ်ကြပါသည်။ ပြောင်းဖူးစိုက်ဧက (၂၀၀)ကျော်ရှိပြီး၊ တစ်ဧက ပျမ်းမျှအထွက်နှုန်းမှာ (၂၀)တင်းခန့်ရှိကြသည်။ ပြောင်းဖူးစိုက်ပျိုးချိန်မှာ မတ်လ မှ စက်တင်ဘာလထိ ဖြစ်ပြီး အဓိကဝမ်းစာအဖြစ် စားသုံးကြသည်။ ပဲစိုက်ဧက (၄၀)ခန့်ရှိပြီး၊ အထွက်နှုန်းမှာ (၇)တင်း ခန့်သာ ထွက်ရှိကြောင်းသိရသည်။ ပဲအား ကျဲပက်စိုက်ပျိုးကြပြီး၊ ဝမ်းစာအဖြစ် စားသုံးရန်နှင့် တိရိစ္ဆာန် အစာအဖြစ် အသုံးပြုရန်အလို့ငှာ စိုက်ပျိုးကြောင်းသိရသည်။

အခြားဝင်ငွေရ စိုက်ပျိုးသီးနှံမှာ ဒေသအခေါ် မျောက်ငိုပင်ဖြစ်ပြီး နှစ်ရှည်အသီးပင် ဖြစ် သည်။ သက်တမ်း၅–၆ နှစ်တွင်စတင် အသီးသီးပြီး၊ စတင်အသီးသီးသောနှစ်တွင် (၇၀၀၀၀–၈၀၀၀၀)ကျပ် အထိ ဝင်ငွေရရှိကြသည်။ ပုံမှန် အသီးသီးလျှင် (၂၀၀၀၀၀–၃၀၀၀၀၀)ကျပ်အထိ ရရှိသည်ဟု သိရှိရ သည်။ အိမ်ထောင်စုတိုင်းတွင် အနည်းဆုံး (၁–၂)ပင်မှ အများဆုံး (၁–၂) ဧကအထိ စိုက်ပျိုးထားရှိပြီး ဝင်ငွေ ရရှိမှုအားကောင်းသော သီးနှံဖြစ်သည်။ ပွဲစားများမှ လာရောက် ဝယ်ယူမှုများပြားလျက်ရှိပြီး၊ အိန္ဒိယဈေးကွက်သို့ အရှိန်အဟုန်မြင့်စွာ ထိုးဖောက်လျှက်ရှိပါသည်။ အလားအလာကောင်းသော သီးနှံ တစ်ခု အဖြစ်ရပ်တည်လျှက်ရှိပါသည်။ တောင်သူဦးကြီးများအနေဖြင့် သဘာဝမြေဆွေး၊ မြေဩဇာနှင့် တမာကဲ့သို့သော သဘာဝပိုးသတ်ဆေးများကို အသုံးပြုရန် အသိပညာများ တိုးပွားစေခြင်းဖြင့် သီးနှံ အထွက်နှုန်းတိုးတက်ရန် ဆောင်ရွက်ကြရပါမည်။

GRET (မိသားစုလယ်ယာစီးပွါးတိုးတက်ရေး)အဖွဲ့များမှ စိုက်ပျိုးနည်းနှင့် ပတ်သက်သော နည်းစနစ် (ဥပမာသဘာဝပိုးသတ်ဆေးပြုလုပ်နည်း၊ အိမ်တွင်း ဟင်းသီးဟင်းရွက်စိုက်ပျိုးနည်းများကို သင်တန်းပေး လက်တွေ့လုပ်ဆောင်လျှက်ရှိပါသည်။ စပျစ်စိုက်ပျိုးနည်းအား GRET အဖွဲ့မှ မိတ်ဆက်

စိုက်ပျိုးစေခဲ့ပြီး ယခုအခါ သီးများသီးလျက် ဝိုင်ပြုလုပ်ရောင်းချနေကြပါသည်။ နောင်နှစ် အနည်းငယ်တွင် စပျစ်များ ပိုမိုထွက်ရှိလာပြီး မိသားစုဝင်ငွေတိုးတက်စေနိုင်သော အခွင့်အလမ်းများ မြင်တွေ့နိုင်ပါသည်။ အသေးစားချေးငွေအဖွဲ့မှလည်း အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်နိုင်ရန် ချေးငွေအချို့ထုတ်ချေးပေးလျှက်ရှိပြီး အသင်းဝင်သော အိမ်ထောင်စုများသာ ထုတ်ယူချေးခွင့် ရှိကြသည်။

၂၀၁၅ ဇူလိုင်လစစ်တမ်းအရ အိမ်ထောင်စု(၂၅)စုမှ နွားနောက်(၃၂)ကောင် မွေးမြူကြသည်။ ၎င်းအပြင် အိမ်ထောင်စု(၁၄၄)စုမှ ဆိတ်(၃၁၃)ကောင်၊ အိမ်ထောင်စု(၁၅၉)မှ ဝက်(၂၃၁)ကောင်နှင့် အိမ်ထောင်စု(၂)စု မှနွားနောက်(၁၂)ကောင် အသီးသီးမွေးမြူထားကြောင်း သိရပေသည်။ ငါးလုပ်ငန်းနှင့်ပတ်သက်၍ အသေးစားငါးကန်တစ်ခုရှိပြီး အိမ်စားသုံးရန်နှင့်ပိုလျှံကာ အနီးအနားရွာများတွင် ရောင်းချနိုင်သည်။ သို့သော် တစ်ပိုင်တစ်နိုင်မျှသာဖြစ်ပြီး စီးပွားဖြစ် လုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်းမျိုးမဟုတ်ပေ။

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ

ပန်းရံလုပ်ငန်း၊ လက်သမားလုပ်ငန်း၊ ပန်းပဲလုပ်ငန်းနှင့် လက်လီအရောင်းဆိုင်၊ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်များနှင့် စိုက်ပျိုးရေးကုန်သည်ပွဲစားများ အသီးသီးရှိကြပြီး စိုက်ပျိုးချိန်ပြီးမှ လုပ်ငန်းစတင်လုပ်ကိုင်ကြသည်။ ဝင်ငွေရရှိမှု အသင့်အတင့်ဖြစ်ကြပြီးအဆင်ပြေမှုရှိသည်။ ၎င်းအပြင် သစ်ခွ၊ ဂဉ၊ လိပ်ပြာဥ စသော တောထွက်ပစ္စည်းများကို ရာသီအလိုက်ရှာဖွေနိုင်ကြပြီး၊ လွှဆွဲ၊ ဆိုင်ကယ်ပြုပြင်၊ ယက်ကန်းလုပ်ငန်း ကျွမ်းကျင်သူများလည်း ရှိကြသည်။ ပို့ဆောင်ဆက်သွယ်ရေးနှင့်ပတ်သက်၍ သုံးဘီးများအသုံးပြုကြပြီး ကုန်တင်ခြင်း၊ တီးတိန်မြို့နှင့် ဆက်သွယ်မှုများပြုလုပ်ကြသည်။

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝသယံဇာတစီမံခန့်ခွဲမှု

တောမီးရှို့ခြင်း၊ မြေဆီလွှာတိုက်စားခြင်း၊ (မိုးများခြင်းဖြင့်ရေတိုက်စားခြင်း)တို့ကြောင့် မြေဆီသြဇာများ ပျက်စီးလာပါသည်။ ၎င်းအပြင်တောင်ယာခုတ်ခြင်း၊ အိမ်ဆောက်လုပ်ရန်သစ်ခုတ်ခြင်းများပြုလုပ်ခြင်းများကြောင့် အခြားအပင်မျိုးစိတ်များပါ ပျက်စီးပျောက်ကွယ်မှု မြင့်မားလာကြသည်။ စိုက်ခင်းတွင် ကျရောက်သောဖျက်ပိုးများအား စနစ်တကျ ကာကွယ်နည်းပညာ အားနည်းခြင်းများကြောင့်လည်း ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများ ကြုံရပါသည်။ တောင်ယာမီးရှို့ခြင်း၊ တောင်ယာခုတ်ခြင်းကြောင့် ရေထွက်သော အရင်းအမြစ်များ ပျက်စီးခြင်းနှင့် ရေထွက်နည်းခြင်းများ ဖြစ်ပေါ်လာပါသည်။ ငါးမျိုးကွဲများနှင့်ပတ်သက်၍လျှပ်စစ်ဖြင့် ငါးဖမ်းခြင်း၊ မိုင်းခွဲဖမ်းခြင်းများ ပြုလုပ်ခြင်းကြောင့် ငါးမျိုးကွဲများ ရှားပါးလာပါသည်။ တိရိစ္ဆာန်ရောဂါဖြစ်ပွါးမှုနှင့်ပတ်သက်၍ မိုးရာသီတွင် ခွာနာ၊ လျှာနာများ ဖြစ်ပွားလေ့ရှိသည်။

(င) ဘဏ်လုပ်ငန်းနှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ

GRET / Microfinance Institute အဖွဲ့ မှ အသင်း၀င် တစ်ဦးလျှင် (၃၀၀၀၀–၅၀၀၀၀) အထိ ချေးယူနိုင်ပြီး အတိုးနှုန်းမှာ (၂.၅ %) ဖြစ်ပါသည်။ အသင်း၀င်များသာ ချေးယူနိုင်ပြီး၊ အသင်း မ၀င်သူများမှာ လက်လှမ်းမမှီပေ။ အခြားအစိုးရဘဏ်များမှ စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေများရရှိခြင်း မရှိကြပေ။ မိတ်ဆွေနှင့်ဆွေမျိုးများထံမှလည်း နှစ်ဦးသဘောတူချေးငွေများ ရရှိနိုင်ကြသည်။ အတိုးနှုန်းမှာ (၅)% ခန့်ရှိပြီး ယုံကြည်မှုအပေါ်အခြေခံ၍ ချေးယူရရှိနိုင်ကြသည်။

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

(၅-၉)နှစ်ကြားမူလတန်းကျောင်းနေအရွယ်ကလေး ကျား (၁၁၁)ဦး၊ မ(၈၀)ဦး၊ ပေါင်း (၁၉၁)ဦးရှိပြီး ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်းတွင် တက်ရောက်ပညာသင်ကြားနေပါသည်။ ကျေးရွာတွင် မူလတန်းကျောင်းနှင့်အလယ်တန်းကျောင်းခွဲတည်ရှိပြီး အလယ်တန်းကျောင်းသား ကျား(၄၂)ဦး၊ မ(၅၈)ဦး၊ ပေါင်း(၁၀၀)ဦး တက်ရောက်သင်ကြားနေကြပါသည်။ အထက်တန်းကျောင်းသား ကျား(၁၅)ဦး၊ မ(၄၈)ဦး၊ ပေါင်း (၆၃)ဦးတို့သည်လည်း အထက်တန်းပညာကို တီးတိန်မြို့ပေါ်တွင် သင်ကြားလျက် ရှိကြပါသည်။ ၎င်းအပြင် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား/သူ (၂၆)ဦးသည်လည်း အဆင့်မြင့်ပညာများကို တက္ကသိုလ်အသီးသီးတွင် ပညာသင်ကြားလျက်ရှိပေသည်။

စာသင်ကျောင်းများမှာ ကျေးရွာအတွင်း၌သာတည်ရှိပြီး ခြေကျင်၊မော်တော်ဆိုင်ကယ်များဖြင့် သွားလာကြသည်။ မူလတန်းကျောင်းဆောင်အရွယ်အစားမှာ အလျား ၉၆ ပေ၊ အနံ ၂၃ ပေ နှင့် အမြင့် ၉ ပေရှိပြီး သွပ်မိုး၊ပျဉ်ကာ၊ပျဉ်ခင်းတို့ ဖြစ်ကြသည်။ စာသင်ဆောင်(၂) ဆောင်ရှိသည်။ အထကခွဲကျောင်းမှာ အဆောင်(၂)ဆောင်ရှိပြီး၊ သွပ်မိုး၊ အုတ်ကာနှင့် ပျဉ်ခင်းတို့ဖြစ်ကြပြီး၊ ကျောင်းသုံးပရိဘောဂများမှာ လုံလောက်မှုမရှိကြောင်းသိရသည်။ မူလတန်းပြဆရာ/ဆရာမ(၇)ဦးနှင့် အလယ်တန်းပြနှင့် အထက်တန်းပြ ဆရာ၊ဆရာမ(၇)ဦး အသီးသီးရှိကြသည်။ အထက်တန်းကျောင်း ဆရာ/ဆရာမများမှာ လုံလောက်မှု မရှိကြပဲ ဆရာတစ်ယောက်မှ ဘာသာရပ်တစ်ခုထက် ပိုမိုသင်ကြားနေကြရသည်။ ဆင်းရဲသောမိသားစုများမှ ကျောင်းသားများအတွက် Unicefမှစာရေးကိရိယာနှင့် အသုံးအဆောင်များ ပံ့ပိုးမှုပေးကြောင်း သိရသည်။

တစ်ရွာလုံး၏သောက်သုံးရေမှာ နွေရာသီတွင်လုံလောက်မှုမရှိပေ။ သို့သော်အနည်းငယ်မျှသာ ဖြစ်သည်။ မိုးတွင်းနှင့်ဆောင်းရာသီများတွင် လုံလောက်စွာရရှိနိုင်ကြပြီး မိုးရေလှောင်ကန်ဖြင့် သိုလှောင်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ စိမ့်စမ်းရေမှသွယ်တန်းပြီး သုံးစွဲခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း ရေရရှိကြသည်။

ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ တစ်ခုတည်ရှိပြီး၊ သားဖွားဆရာမ တစ်ဦးနှင့် ကျန်းမာရေးလုပ်သားတစ်ဦးတို့ရှိကြသည်။ တီးတိန်ပြည်သူ့ဆေးရုံနှင့် (၁၈)မိုင်ဝေးကွာပြီး အချိန်မရွေး သွားလာနိုင်ပေသည်။ လိုအပ်သော ဆေးဝါးများအားလည်း တီးတိန်မြို့နှင့် ကလေး မြို့များမှ မှာယူရရှိ

နိုင်ကြသည်။တီးတိန်မြို့နယ် ပြည်သူ့ဆေးရုံတွင် ဆရာဝန်(၃)ဦးနှင့်အခြား ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများရှိပြီး၊ အသုံးအဆောင်များနှင့် ပတ်သက်၍ လုံလောက်မှုရှိပေသည်။

ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စု (၁၈၂)စုမှ ယင်လုံအိမ်သာသုံးစွဲပြီး၊အခြား (၇၀)အိမ်ထောင်စုမှ ကျင်းအိမ်သာ အသီးသီးအသုံးပြုကြသည်။ ကျေးရွာရှိ မူလတန်းကျောင်းမှ ကျောင်းသူ ကျောင်းသားများ၏ တစ်ကိုယ်ရေ သန့်ရှင်းရေးအတွက် လုံလောက်သော အသုံးအဆောင်မရှိပါ။

(ဆ) လူငယ်နှင့်ယဉ်ကျေးမှု

ကျေးရွာတွင် ကွန်ပျူတာ၊ ပရိဘောဂပစ္စည်း၊ လိုအပ်သောကိရိယာ တန်ဆာပလာများနှင့် ပြည့်စုံသော လေ့လာသင်ယူရေးနေရာတစ်ခုနှင့် စာကြည့်တိုက်အဆောက်အဦးတို့ လိုအပ်ပါသည်။ လူငယ်များကိုလည်း စာဖတ်နှုန်းအရှိန်အဟုန် မြှင့်တင်ပေးရန် အထူးလိုအပ်လျှက်ရှိပါသည်။ ၎င်းဒေသရှိ အလယ်တန်းအရွယ် ကျောင်းသားအများစုမှာ ဗမာစကားကို ကျွမ်းကျင်စွာ ပြောဆိုနိုင်မှာ အားနည်း ပြီး အထက်တန်းနှင့် အထက်တန်းအောင်မြင်ပြီးသူများသာလျှင် ဗမာစကားအား ကျွမ်းကျင်စွာ ပြောဆိုဆက်ဆံနိုင်ကြသည်။ အဓိကအားဖြင့် ချင်းဘာသာစကား၊ တီးတိန်ဘာသာစကားကို အသုံးပြု၍ ပြောဆိုဆက်ဆံကြသည်။ မွလ်ဘင်းလူငယ်အဖွဲ့နှင့် မွလ်ဘင်း ခရစ်ယာန်မိတ်သဟာရ အဖွဲ့များသည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ဘာသာရေး၊ လူမှုရေး၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အဓိက လုပ်ဆောင်ပြီး ရာသီအလိုက် ရွာတွင်းပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး ရွာတွင်းလမ်း၊ အိမ်ကြိုအိမ်ကြားလမ်းများပြုပြင်ခြင်း၊ အရေးပေါ်လူနာရှိပါက ကူညီသည့်လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်သည့်အပြင် ဒေသပွဲများကို ဦးဆောင်ပြီး လုပ်ကြသည်။ မျိုးဆက်သစ်များစာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှုတတ်မြောက်ရေးအတွက် အချိန်အခါနှင့် သင့်လျော်စွာ စီစဉ်ဆောင်ရွက်လေ့ရှိသည်။ သို့သော်လူငယ်အများစုမှာ ပညာတတ်မြောက်မှု အလွန်နည်းပါးပြီး ဝမ်းစာအတွက် ခရီးထွက်(ပြည်တွင်း/ပြည်ပ) အလုပ်လုပ်နေကြသည်။

(ဇ) အခြေခံ အဆောက်အဦများအား လက်လှမ်းမှီ ရယူမှု-လမ်း၊တံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

တီးတိန်မြို့သို့သွားသော မြေသားလမ်းမှာ ပွင့်လင်းရာသီများတွင်သာ သွားလာရန်ပိုမို ချောမွေ့ပြီး မိုးရာသီတွင် မြေပြိုခြင်း၊ လမ်းပျက်ခြင်းများကြောင့် သွားလာရခက်ခဲပေသည်။ အများအားဖြင့် မော်တော်ဆိုင်ကယ်ဖြင့် တစ်နှစ်ပတ်လုံးသွားလာကြပြီး ပွင့်လင်းရာသီများတွင် ဂျစ်ကား၊သုံးဘီးနှင့် ကုန်ကားအချို့ သွားလာနိုင်ကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင်းရှိ အိမ်ထောင်စုအချို့မှာ မော်တော်ဆိုင်ကယ်ကိုယ်စီ ရှိကြသည်။ မိုးသည်းထန်စွာရွာလျှင် မြေပြိုခြင်းများ ဖြစ်ပေါ်တတ်ပြီး၊ ကျေးရွာလုပ်အားဖြင့် ပြန်လည် ပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်ကြသည်။ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှုနှင့်ပတ်သက်၍ ဆိုလာ၊ အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်နှင့် ဒီဇယ်အင်ဂျင်တို့ကိုသာ အသုံးပြုကြကြောင်း သိရှိရသည်။ အိမ်ထောင်စု(၂၅၂)စုမှ အသေးစားရေအားမှ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားကို အသုံးပြုကြကြောင်း စစ်တမ်းကောက်ယူခြင်းမှ သိရှိရသည်။

ချက်ပြုတ် စားသောက် ရန်အလို့ငှာထင်းကိုသာအဓိကအားထားအသုံးပြုကြပြီး၊ သစ်တော ပြုန်းတီးမှုမှာ တစ်နေ့ထက်တစ်နေ့ ပိုမိုများပြားလာသည်။ ထင်းကို တစ်နှစ်စာအတွက် အိမ်တိုင်းနီးပါး သိုလှောင်ထားလေ့ရှိပြီး ကိုယ်တိုင်ခုတ်ယူသယ်ဆောင်ကြသည်။

ကျေးရွာလူထုသည် တယ်လီဖုန်း (၃၉) လုံး၊ ရေဒီယို (၁၀) လုံး၊ စလောင်းအချို့ ရုပ်မြင်သံကြား (၄၀) လုံး လက်ကိုင်ဖုန်းနှင့်ချိတ်ဆက်သော အင်တာနက်စနစ်များကို ကောင်းမွန်စွာ အသုံးပြုနိုင်ကြပါသည်။ စီဒီအမ်အေ ၄၅၀-၈၀၀နှင့်အမ်ပီတီဖုန်းလိုင်းများအား အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်စွာ အသုံးပြုနိုင်ကြောင်း သိရှိရသည်။ ဆက်သွယ်ရေးအသင့်အတင့် ကောင်းမွန်ခြင်းသည်လည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးတွင် အထောက်အကူဖြစ်စေပြီး စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် များစွာအရေးကြီးပေသည်။

(ဈ)တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့်ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှု အနေဖြင့် ကြီးကြီးမားမားမရှိပါ။ ပြည်သူလူထုမှာဘေးကင်း လုံခြုံကြပါသည်။ လိုအပ်သောအကူအညီများအား တီးတိန်ရဲစခန်းမှ အချိန်မရွေးလက်လှမ်းမှီရယူနိုင်ကြပေသည်။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကြိုတင်စီမံခန့်ခွဲရေးစနစ်အချို့ကို ချမှတ်ထားခြင်း မရှိသေးပါ။ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ပြည်သူလူထုကို ထိခိုက်စေနိုင်သော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်၍ ထပ်မံသင်တန်းများရယူရန် လိုအပ်ပါသည်။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်မှာ စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့်ပတ်သက်၍ ဗဟုသုတနည်းခြင်း အတွေ့အကြုံမရှိခြင်းတို့သည်လည်း အဟန့်အတားတစ်ခုအနေဖြင့် ရှိနေပါသည်။ ရေဒီယို၊ ရုပ်မြင်သံကြားနှင့် တယ်လီဖုန်းဆက်သွယ်ရေးများမှတစ်ဆင့် မိုးလေဝသ သတင်းအချက်အလက်များကို လက်လှမ်းမှီမှု ရှိကြသည်။

၅။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

မြေယာပိုင်ဆိုင်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ ယာ ဧက(၂၀၀)ကျော် တည်ရှိပြီး ပြောင်းနှင့်ပဲ အဓိကစိုက်ပျိုးကြသည်။ အဓိက သီးနှံအနေဖြင့် ပြောင်းဖူးစိုက်ပျိုးကြပြီး အဓိကအစားအစာအဖြစ် စားသုံးကြသည်။ ပဲအချို့စိုက်ပျိုးကြပြီး ဟင်းအဖြစ်စားသုံးရန်နှင့် တိရစ္ဆာန်အစာအဖြစ် အသုံးပြုရန်စိုက်ပျိုးကြသည်။ အခြားဝင်ငွေရ စိုက်ပျိုးသီးနှံမှာ ဒေသအခေါ်မျောက်ငိုပင်ဖြစ်ပြီး နှစ်ရှည်အသီးပင်ဖြစ်သည်။ သက်တမ်း ၅-၆ နှစ်တွင် စတင် အသီးသီးပြီး စတင်အသီးသီးသောနှစ်တွင် (၇၀၀၀၀ -၈၀၀၀၀)ကျပ်အထိ ဝင်ငွေရရှိကြသည်။ ပုံမှန်အသီးသီးလျှင် (၂၀၀၀၀၀-၃၀၀၀၀၀)ကျပ်အထိ ရရှိသည်ဟု သိရှိရသည်။ အိမ်ထောင်စုတိုင်းတွင် အနည်းဆုံး (၁-၂)ပင်မှ အများဆုံး (၁-၂)ဧကအထိ စိုက်ပျိုးထားရှိ ပြီး ဝင်ငွေရရှိမှု အားကောင်းသောသီးနှံ ဖြစ်သည်။ ပွဲစားများမှ လာရောက်ဝယ်ယူမှု များပြားလျက်ရှိပြီး၊ အိန္ဒိယ

ဈေးကွက်သို့ အရှိန်အဟုန် မြင့်စွာထိုးဖောက်လျှက်ရှိပါသည်။ အလားအလာကောင်းသော သီးနှံတစ်ခု အဖြစ် ရပ်တည်လျှက်ရှိပါသည်။ တောင်သူ ဦးကြီးများအနေဖြင့် သဘာဝမြေဆွေး၊ မြေသြဇာနှင့် တမာကဲ့သို့သော သဘာဝပိုးသတ်ဆေးများကို အသုံးပြုရန် အသိပညာများ တိုးပွားစေခြင်းဖြင့် သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးတက်ရန် ဆောင်ရွက်ကြရပါမည်။ မွေးမြူရေးနှင့်ပတ်သက်၍ အိမ်တိုင်းအားလုံး တစ်ပိုင်တစ်နိုင် မွေးမြူကြကြောင်းတွေ့ရှိရသည်။ နွား၊ မြင်း၊ ဆိတ်၊ ကြက်နှင့် ဝက်များ မွေးမြူကြသည်။ မွေးမြူရေးကို လုပ်ကိုင်ကြသော်လည်း စီးပွားဖြစ်လုပ်ကိုင်မှုမဟုတ်ဘဲ တစ်ပိုင်တစ်နိုင်သာ မွေးမြူကြသည်ကို တွေ့ရသည်။ သစ်ခွ၊ ဂဠု၊ လိပ်ပြာဥရှာဖွေခြင်းလုပ်ငန်းနှင့် တောထွက်ပစ္စည်း များကို ရာသီအလိုက် ရှာဖွေနိုင်ကြသည်။ လမ်းခင်းကျောက်များပေါများ၍ ကျောက်တူးလုပ်ငန်းများ၊ လမ်းခင်းကျောက် လုပ်ကိုင်ရောင်းချနိုင်ခြင်းများ ပြုလုပ်နိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာသောက်သုံးရေနှင့် ပတ်သက်၍ တစ်နှစ်ပတ်လုံးနီးနီး လုံလောက်မှုရှိကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ စိမ့်စမ်းရေများ များစွာထွက်ရှိပြီး ရေလျှံစိမ့်စမ်းတွင်းတစ်ခု တွေ့ရှိရသည်။

ပညာရေးနှင့်ပတ်သက်၍ မူလတန်း၊ အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းပညာများအား ကျေးရွာတွင် အလွယ်တကူ သင်ကြားနိုင်ကြသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် မူလတန်းကျောင်း နှင့်အထက်တန်းကျောင်းခွဲသည် ကျေးရွာတွင်တည်ရှိသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ အခြားရွာများနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် ပညာရေးလက်လှမ်းမှီမှု ပိုမိုရရှိကြပြီး ပညာရေးကို စိတ်ဝင်စားမှုရှိကြသည်။

ကျေးရွာလူထုသည် တယ်လီဖုန်း (၃၉) လုံး၊ ရေဒီယို (၁၀) လုံး၊ စလောင်းအချို့၊ ရုပ်မြင်သံကြား (၄၀) လုံး၊ လက်ကိုင်ဖုန်းနှင့်ချိတ်ဆက်သော အင်တာနက်စနစ်များကို ကောင်းမွန်စွာ အသုံးပြုနိုင်ကြပါသည်။ စီဒီအမ်အေ ၄၅၀-၈၀၀နှင့် အမ်ပီတီဖုန်းလိုင်းများအား အသင့်အတင့် ကောင်းမွန်စွာ အသုံးပြုနိုင်ကြောင်း သိရှိရသည်။ ဆက်သွယ်ရေးအသင့်အတင့် ကောင်းမွန်ခြင်းသည်လည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးတွင် အထောက်အကူဖြစ်စေပြီး၊ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် များစွာ အရေးကြီးပေသည်။

မွလ်ဘင်းလူငယ်အဖွဲ့နှင့် မွလ်ဘင်းခရစ်ယာန်မိတ်သဟာရအဖွဲ့)များသည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ဘာသာရေး၊ လူမှုရေး၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အဓိကလုပ်ဆောင်ပြီး ရာသီအလိုက် ရွာတွင်းပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး၊ ရွာတွင်းလမ်း၊ အိမ်ကြိုအိမ်ကြားလမ်းများပြုပြင်ခြင်း၊ အရေးပေါ်လူနာရှိပါ က ကူညီသည့်လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်သည့်အပြင် ဒေသပွဲများကို ဦးဆောင်ပြီးလုပ်ကြသည်။

၅.၂။ အဟန့်အတားနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

စိုက်ပျိုးရေနှင့်ပတ်သက်၍ ရေလုံလောက်စွာရရှိခြင်းမရှိပေ။ ထို့ကြောင့် ဟင်းသီးဟင်းရွက်နှင့်ရေ လိုအပ်သောသီးနှံများ စိုက်ပျိုးရန်အခက်အခဲ ရှိသည်။ ပြောင်းဖူးမျိုးကောင်းမျိုးသန့်ရရှိမှုခက်ခဲပြီး မျိုးထုတ်လုပ်သည့် နည်းပညာများအခက်အခဲရှိကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ဆင်းရဲသော

အိမ်ထောင်စုများအတွက် အရင်းအနှီးအခက်အခဲရှိသည်။ ၎င်းအပြင် စီးပွားဖြစ်မွေးမြူရန် နည်းပညာအားနည်းကြသည်။ ကြက်ငှက်တုတ်ကွေးဖြစ်ပွားမှုကြောင့် သေဆုံးမှုများရှိပြီး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ကုသရေးဆိုင်ရာဗဟုသုတအား လက်လှမ်းမှီမှု အားနည်းကြသည်။ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း နည်းသောကြောင့် ပြင်ပသို့ထွက်ပြီး သွားရောက်လုပ်ကိုင်သူများကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ကျေးရွာအတွင်း၌လည်း အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းနည်းပြီး တီးတိန်မြို့၌ပင် အခွင့်အလမ်းနည်းသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ မိုးရာသီတွင် သွားလာရခက်ခဲပြီး၊ မြေပြိုကျခြင်းများကြောင့် လမ်းမကြာခဏ ပျက်စီးကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ လမ်းတာချဲ့ခြင်း၊ ရေပြွန်တပ်ဆင်ခြင်းနှင့် ရေထုတ်မြောင်း ဖောက်လုပ်ခြင်းများ ပြုလုပ်သင့်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

ကိုယ်ထူကိုယ်ထဖြင့် ပြုပြင်တည်ထောင်ထားသော တာဘိုင်ဒိုင်နမိုစက်မှာ ရေတိုက်စားခြင်းကြောင့် ခဏခဏပျက်စီးမှုရှိသည်။ ကျေးရွာအတွင်း၌ အိမ်ထောင်စုအချို့မှာ လျှပ်စစ်မီးမရရှိကြပေ။ မီးကြိုးမသွယ်တန်းနိုင်ခြင်း၊ ရံပုံငွေမထည့်ဝင်နိုင်ခြင်းများကြောင့်လည်း လျှပ်စစ်မီးရရှိရန် အခက်အခဲရှိကြသည်။ ထို့ကြောင့် ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုများအားလုံး လျှပ်စစ်မီးရရှိနိုင်ရေးသည်လည်း အရေးကြီးသော အခြေအနေတစ်ခုပင်ဖြစ်သည်။ ရေဖြန့်ဝေရန်ပိုက်လိုင်းများမရှိခြင်းကြောင့် အိမ်တိုင်းအားလုံး ရေမရရှိကြပေ။ ထို့ကြောင့် ရေသွယ်ပိုက်လိုင်းများ တပ်ဆင်ပြီး အိမ်တိုင်းအားလုံး ရေလုံလောက်စွာ ရရှိရေးသည်လည်း လွန်စွာအရေးကြီးသည်။

၆။ ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ

(က) ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်

ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာသူ/ကျေးရွာသားများသည် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်သော အဖွဲ့နှင့်တိုင်ပင်ပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် နည်းဗျူဟာများရေးဆွဲထားပြီးဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းဖွံ့ဖြိုးရေးနည်းဗျူဟာများတွင် ကျေးရွာသူ/ကျေးရွာသားများ ဝင်ငွေတိုးတက်ရေး၊ တစ်ဦးချင်းစွမ်းရည်တိုးတက်ရေးနှင့် ပညာရေးကိုအလေးထားပြီး ကလေးများနှင့် လူငယ်များအတွက် လူသားအရင်းအမြစ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေမည့် ရည်မှန်းချက်များပါဝင်သည်။ ကွင်းဆင်းအဖွဲ့နှင့်တိုင်ပင်ပြီး ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်(၃)ခုကိုလည်း အောက်ပါအတိုင်း ရိုးရှင်းစွာချမှတ်ထားပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ

၁) ကျွန်ုပ်တို့ ရွာလူထုသည် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများ တိုးမြင့်လုပ်ကိုင်ခြင်းဖြင့် ဝင်ငွေတိုးလာနိုင်ရမည်။

၂) ကျွန်ုပ်တို့ရွာလူထုသည် ကျေးရွာမီးလင်းရေး၊ စိုက်ပျိုးရေ လုံလောက်စွာရရှိနိုင်ရေးနှင့် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ကောင်းမွန်လာခြင်းတို့မှတဆင့် လူနေမှုအဆင့်အတန်းနှင့် ကုန်ထုတ်လုပ်မှုများ မြင့်မားလာရမည်။

(ခ)နည်းဗျူဟာ

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာ ပိုမိုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေရန်အတွက် နိုင်ငံတော်အစိုးရနှင့် ပြည်နယ်အစိုးရတို့၏ မူဝါဒဆိုင်ရာအကူအညီများ၊ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များ၏ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအစီအစဉ်များစွာ လိုအပ်ပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးရေး၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများ တိုးတက်များပြားလာစေရေး၊ ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍများ လက်လှမ်းမီရရှိစေရေး၊ အသေးစား စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် နည်းပညာရရှိစေရေးနှင့် ပညာရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး တို့အတွက် ကျေးရွာနှင့်တီးတိန်မြို့နယ်နှင့် ပြည်နယ်အစိုးရတို့ဖြင့် ဆက်စပ်လုပ်ကိုင်မှု တိုးချဲ့ရန် လိုပါသည်။

(က) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန်အလို့ငှာ စိုက်ပျိုးရေ လုံလောက်စွာ ရရှိစေရန် အရေးကြီးပေသည်။ နွေရာသီတွင် ရေလုံလောက်မှုမရှိခြင်းများကြောင့် ဟင်းသီးဟင်းရွက်နှင့် အခြားစိုက်ပျိုးသီးနှံများမစိုက်ပျိုးနိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့် လိုအပ်သောပိုက်လိုင်းများတပ်ဆင်ခြင်း၊ ရေလှောင်ကန်များ တည်ဆောက်ပေးခြင်း၊ အိမ်ခြံဝန်းဟင်းသီးဟင်းရွက် စိုက်ပျိုးနည်းသင်တန်းများပေးခြင်းဖြင့် ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုများအတွက် အပိုဝင်ငွေရရှိလာနိုင်စေပြီး စီးပွားရေးပိုမို အဆင်ပြေလာနိုင်စေမည် ဖြစ်သည်။ တောရိုင်းတိရိစ္ဆာန်နှင့် နွားနောက်များ ဝင်ရောက်ဖျက်ဆီးခြင်းများကြောင့် သီးနှံစိုက်ခင်းများ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများကြုံတွေ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် စားကျက်မြေသီးသန့် ထားရန်စီစဉ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ စိုက် ခင်းကာကွယ်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ လိုအပ်သော လုပ်ထုံးလုပ်နည်းဥပဒေများ ပြဋ္ဌာန်းခြင်းဖြင့် တောရိုင်းတိရိစ္ဆာန်ဖျက်စီးမှုဘေးမှ ကာကွယ်နိုင်ပြီး သီးနှံအထွက်တိုးလာနိုင်စေမည် ဖြစ်သည်။

(ခ) လယ်မဲ့ယာမဲ့နှင့်ဆင်းရဲသားလယ်သမားများအား ကြက်၊ ဝက်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ပြီး အပိုဝင်ငွေရရှိစေမည်။ ကျေးရွာ၏အိမ်ခြံဝင်းများသည် ကျယ်ဝန်းသဖြင့် တိရိစ္ဆာန်မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်နိုင်သည်။ နွားနောက်မွေးမြူရေးသည် ချင်းပြည်နယ်၏ အထင်ကရမွေးမြူရေးဖြစ်ပြီး အသားခြောက် ပြုလုပ်ပြီး အခြားဒေသများသို့ ရောင်းချပါက ဝင်ငွေပိုမိုရရှိနိုင်သည်။ သို့သော်အခြောက်လှမ်းရန် အခြောက်ခံစက်၊ အသားခြောက်ထုတ်လုပ်သော နည်းပညာနှင့်အခြား ဈေးကွက်ချိတ်ဆက်မှုများလည်း စီမံဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းရပ်များဖန်တီးပေးခြင်း၊ ယက်ကန်းစင် လုပ်ငန်းများ တည်ထောင်ပေးခြင်းနှင့် ကျောက်ဖြတ်စက် လုပ်ငန်းများတည်ထောင်ပေးခြင်းဖြင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အိမ်ထောင်စုများအတွက် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ ဖန်တီးပေးနိုင်ပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အတွက် လွန်စွာအထောက်အကူဖြစ်စေမည် ဖြစ်သည်။

(ဂ) လယ်မဲ့ယာမဲ့ဆင်းရဲသားများ ဝင်ငွေတိုးတက်စေရန်အတွက် အလုပ်အကိုင်များ ဖန်တီးပေးခြင်း၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်မှုများ ဖော်ဆောင်ပေးရေး၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ စီမံခန့်ခွဲမှုကျွမ်းကျင်ရေး လုပ်ငန်းသစ်များ စွန့်ထွင်လုပ်ကိုင်ရေး၊ တစ်နိုင်တပိုင်ကျေးလက်ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများ တိုးပွားလာပြီး အနီးအနား တဝိုက်ဈေးများတွင် ထုတ်ကုန်များရောင်းချရေးတို့ကို လုပ်ရပါမည်။

(ဃ) စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ကျေးရွာတွင်း အသေးစားလုပ်ငန်းများအတွက် ချေးငွေများ၊ ငွေရေးကြေးရေးဝန်ဆောင်မှုရရှိရန် ပိုမိုကောင်းမွန်သော ဘဏ်လုပ်ငန်းများလိုအပ်ပါသည်။ ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်ဘဏ်နှင့် ငွေချေးယူမည့် ကျေးရွာသားများကို စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။ ငွေချေးလိုသူများဘက်မှ ဘဏ်သို့အဆိုပြုလွှာတင်နိုင်ရန်အတွက် အထောက်အထားမှတ်တမ်းမှတ်ရာများ ပြုစုထားရှိရန်နှင့် ကျေးရွာအခြေပြုငွေစုငွေချေးလုပ်ငန်းကို ခိုင်မာတောင့်တင်းအောင် ဆောင်ရွက်ထားရပါမည်။ သို့မှသာ ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုပေးသော ဘဏ်များနှင့် ချိတ်ဆက်မိပြီးကျေးရွာငွေစုငွေချေးလုပ်ငန်းအတွက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံငွေ ပိုအားကောင်းလာမည်ဖြစ်သည်။ ငွေထုတ်ချေးမည့်ဘက်မှလည်း ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးကဏ္ဍဆိုင်ရာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ပြုလုပ်ရန် မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာနှင့် ဘဏ်ခွဲများမှဆွေးနွေးညှိနှိုင်းတောင်းဆိုမှုများလုပ်ရန် လိုအပ်သည်။ သို့မှသာကျေးလက်ဒေသနေပြည်သူများထံသို့ ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာရရှိမှုတို့ လုံလုံလောက်လောက် ရှိနိုင်ပေမည်။

(င) လူမှုစီးပွါးတိုးတက်ရေးအတွက် ရပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အခြေအနေကောင်း ဖန်တီးပေးခြင်းသည်လည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် လွန်စွာအရေးကြီးပေသည်။ ကျေးရွာလမ်းတံတားများ ဆောက်လုပ်ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ ရေထိန်းနံရံများ တည်ဆောက်ပေးခြင်း၊ ကျောင်းဆရာ၊ ဆရာမအလုံအလောက်ရရှိခြင်း၊ကျောင်းအသုံးအဆောင်များအလုံအလောက်ရရှိခြင်း၊ ကျေးရွာလျှပ်စစ်မီးပြည့်ဝစွာရရှိနိုင်ခြင်းနှင့် ရပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အခြေအနေကောင်းများ ဖန်တီးလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် သက်ဆိုင်ရာပြည်နယ်အစိုးရ၊ မြို့နယ်အဆင့် သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာနများ၊ ပြင်ပနိုင်ငံတကာ အလှူရှင်များနှင့်အခြားအလှူရှင်များ၏ ကူညီမှုများဖြင့် ဒေသအဆင့်၊ ကျေးရွာအဆင့်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန် အရှိန်အဟုန်မြင့်လုပ်ဆောင်သင့်ပေသည်။

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများအကြား အစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ

အစိုးရ၏ မူဝါဒနှင့်လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနှင့် နည်းပညာအကြံပေးအဖွဲ့တို့၏ အကြံပြုချက်အရ ပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် နိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအဆင့်ထိ ပံ့ပိုးမှုပေးနိုင်မည့် အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ကြပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံမှန်စိစစ်ခြင်း

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်လုပ်ငန်းအား နည်းပညာအထောက်အပံ့များ ပံ့ပိုးပေးမှုသည် အလွန်အရေးပါပါသည်။ အနာဂါတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့မည့် အထောက်အပံ့များကို နိုင်ငံတော်

အစိုးရထံမှ ရရှိမည်ဟုမျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် အားထုတ်လုပ်ကိုင် ရရှိခဲ့မှုများကို ပြန်လည်စိစစ်ခြင်း နောက်ဆုံးအတည်ပြုထားသည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကိုလည်း သတ်မှတ်ကာလအတိုင်း မှန်မှန်စိစစ်သွားနိုင်ပါမည်။

(ခ) စိုက်ပျိုးရေးနှင့်မွေးမြူရေး

လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာနသည် စိုက်ပျိုးရေးနှင့်ပတ်သက်သော နည်းပညာ၊ သင်တန်းနှင့်လိုအပ်သော အကူအညီများ ပေးသင့်ပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးစက်ကိရိယာနှင့်ပတ်သက်၍ သုံးစွဲမှုမရှိသလောက်ရှားပါးပြီး လူအင်အားကိုသာ အဓိကအားထားကြသည်။ ရေသွင်းစပါးစိုက်ပျိုးရန် ရေအရင်းအမြစ်ရှိပြီး သွယ်တန်းပြုလုပ်ရန် ရေပိုက်လိုင်းများ လိုအပ်လျှက်ရှိပါသည်။ စိမ့်ချောင်းရေမှ ရေအရင်းအမြစ်ရရှိရန် အခွင့်အရေးရှိသော်လည်း၊ သွယ်တန်းရန် အရင်းအနှီးမတတ်နိုင်ခြင်းမှာ အဓိက အဟန့်အတားတစ်ခု ဖြစ်နေပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေ အလုံအလောက်ရရှိနိုင်ပါက စပါးစိုက်ပျိုးနိုင်ပြီး ဝမ်း စာအတွက် အတိုင်းအတာ တစ်ခုအထိ ဖူလုံလာနိုင်သည်။ သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာနများ၊ နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းအကူအညီများ၊ အခြားအလှူရှင်များ၏ အကူအညီကိုရရှိပါက ရေပိုက်လိုင်းသွယ်တန်းကို လျှင်မြန်စွာအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) ငွေရေးကြေးရေးနှင့်ဘဏ်လုပ်ငန်းများ

ငွေကြေးဆိုင်ရာဘဏ်လုပ်ငန်းနှင့်ပတ်သက်၍ မွာလ်ပဲမ်းကျေးရွာသည် လက်လှမ်းမှီမှုအလွန် ခက်ခဲသောနေရာတွင် တည်ရှိပါသည်။ မြို့နယ်အဆင့်မှာပင် ပုဂ္ဂလိဘဏ် တစ်ခုမျှမရှိပေ။ ငွေကြေး ဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုပေးသောအဖွဲ့မှာလည်း မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေးဘဏ်၊ သမဝါယမဘဏ်နှင့် ဒေသဖွံ့ဖြိုး ရေးအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့သာရှိပြီး လုံလောက်ချေးငွေပမာဏ အားထုတ်ချေးနိုင်ခြင်းမရှိပေ။ ဘဏ်လုပ်ငန်းများ ကိုလည်း ဆင်းရဲတောင်သူ၊ အလယ်အလတ်တောင်သူနှင့် တောင်သူကြီးများအတွက် လိုအပ်သော ချေးငွေရရှိရန် စနစ်များပြောင်းလဲချမှတ်သင့်သည်။

(ဃ) ကျေးလက်အသေးစားစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများဆိုင်ရာအစီအစဉ်

နိုင်ငံတော်အစိုးရနှင့် ပြည်နယ်အစိုးရအနေဖြင့်လည်း စီးပွားရေးလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အထောက်အကူပြုအဖွဲ့တစ်ခု ထူထောင်ပြီး မြို့နယ်အဆင့်စီမံခန့်ခွဲရေး အောက်တွင်ထားရှိကာ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ဝန်ဆောင်မှုရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။ ထိုအဖွဲ့တွင် ကျွမ်းကျင် ပညာရှင်တစ်ချို့နှင့် တိုးချဲ့ပညာပေးရေးဝန်ထမ်းအချို့ ပါဝင်သင့်ပါသည်။ မြို့နယ်ဒေသမှသည် ကျေးရွာအထိ လိုအပ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ စီမံခန့်ခွဲမှုအထောက်အကူပြုလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် လုံလောက်သောရန်ပုံငွေလည်း ရှိရပါမည်။ ၎င်းအဖွဲ့သည် သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်း အလိုက် ဘဏ်လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုပေးသော အဖွဲ့များနှင့်ချိတ်ဆက်၍ အသေးစား

လုပ်ငန်းများဖွံ့ဖြိုးရန် လုပ်ဆောင်သင့်ပါသည်။ ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များလည်း ကျေးရွာများလက်လှမ်းမှီစွာရရှိရန် လုပ်ဆောင်ပေးသင့်ပါသည်။

(င) လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး

လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ကောင်းမွန်မှုသည် ဒေသစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအား လွန်စွာ အထောက်အကူဖြစ်စေပါသည်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး မကောင်းမှုကြောင့် ကုန်စည်စီးဆင်းမှုအား နှောင့်နှေးစေပြီး အမြတ်ရရှိမှုကို လျော့နည်းစေပါသည်။ တောင်ပေါ်ဒေသဖြစ်သည်နှင့်အညီ မိုးရာသီ တွင် သွားလာရခက်ခဲမှုကြောင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အရောင်းအဝယ်လုပ်ငန်းများအား ထိခိုက်မှု ရှိစေပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျေးရွာတွင်းလမ်းနှင့် ချဉ်းကပ်လမ်းများ ကတ္တရာလမ်းခင်းပေးခြင်းအား သက်ဆိုင်ရာကျေးလက်ဦးစီးဌာနမှတာဝန်ယူ၍ ဆောင်ရွက်လုပ်ကိုင်စေလိုပါသည်။

(စ) ကျေးရွာမီးလင်းရေး

ကျေးရွာတွင်ဆိုလာစနစ်သာရရှိကြပြီး ဒီဇယ်အင်ဂျင်ဖြင့်လည်း အသုံးပြုကြသည်။ အစိုးရဓာတ် အားလိုင်းမှ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားရရှိက ကျေးရွာအတွက်ပိုမိုအဆင်ပြေလာနိုင်ပြီး ကျေးရွာအသေးစား လုပ်ငန်းများအတွက် ပိုမိုအဆင်ပြေလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်နိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ ပြည်ထောင်စု အစိုးရနှင့်သက်ဆိုင်ရာ ကျေးလက်ဦးစီးဌာနမ ှကျေးရွာလျှပ်စစ်မီးရရှိစေရန် ကူညီဆောင်ရွက်ပေးခြင်း ဖြင့် ကျေးရွာမီးလင်းလာနိုင်စေပြီး လူနေမှုအဆင့်အတန်း မြင့်မားလာစေနိုင်ပါမည်။

၈။ စီမံကိန်း၊ စီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ

(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ် နှင့် ဘဏ္ဍာငွေလျာထားရေးအစီအစဉ်

ကျေးရွာလူထုသည် ငါးနှစ်တာအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ရေးဆွဲချိန်တွင် စိစစ်ရွေးချယ် ထားသည့် ဦးစားပေးစီမံချက်များမှာ ပြည့်စုံလုံလောက်နိုင်မည် မဟုတ်သေးပေ။ သို့ဖြစ်၍ ကျေးရွာ လူထုသည် စီမံချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်မှု (၂-၃) နှစ် ကျော်လာချိန်တွင် စီမံကိန်း ငါးနှစ် တာကာလအတွင်း ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ထပ်မံဖော်ထုတ်ပြီး လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်လာပါမည်။ ထို့ ကြောင့် ဆိုးရွားသော သဘာဝဘေးအန္တရာယ် သက်ရောက်မှုများ မရှိခဲ့လျှင် ငါးနှစ်တာ ဖွံ့ဖြိုးရေး နည်း ဗျူဟာသည် အနည်းနှင့်အများ ပြောင်းလဲမှုရှိမည် မဟုတ်သော်လည်း စီမံကိန်းငါးနှစ်တာအတွင်း ထပ် တိုး စီမံချက်များအား ထည့်ဝင်လာနိုင်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် နှစ်အလိုက် ဘဏ္ဍာရေးနှင့် ငွေကြေးစီမံမှုဆိုင်ရာ ရွေးချယ်ခြင်း၊ အစီအစဉ်နှင့် စီမံချက်များအား ပြုပြင်မွမ်းမံနိုင်ခြင်းတို့ကို ပြုပြင်ရလွယ်ကူစေသည်။ ဒေသတွင်း ဖြစ်ပေါ်လာသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်၊ အခြားအရေးပေါ်ကိစ္စများနှင့်

အစိုးရဘတ်ဂျက်များအပေါ် မူတည်၍ ဦးစားပေး အစီအစဉ်များကို ပြောင်းလဲရန် ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ ငါးနှစ်တာအတွက် ရေးဆွဲထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေး ရည်မှန်းချက်မူဘောင်တွင် နှစ်အလိုက် အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် **နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်**ကို ပြင်ဆင်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

ကဏ္ဍကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Functional Classification)

ဆောင်ရွက်မည့်စီမံကိန်းသည်၊ စီမံကိန်းဘတ်ဂျက်သည် (က) မည်သည့် ကဏ္ဍအောက်တွင် (ဥပမာ - စိုက်ပျိုးရေး၊ လျှပ်စစ်ကဏ္ဍ စသည်)၊ (ခ) မည်သည့်ဝန်ကြီးဌာနနှင့်သက်ဆိုင်သည် စသည်ဖြင့် ခွဲခြားသတ်မှတ်နည်း ဖြစ်ပါသည်။

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic Classification)

(၁) ငွေကြေးရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ (Capital Investment) ဥပမာ–ဆောက်လုပ်ရေး ပစ္စည်းများနှင့် ပုံသေဝယ်ယူ၍ရသော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ၊
(၂) စွမ်းရည်မြှင့်တင်ရေး (Capacity Building) ဥပမာ - ဆွေးနွေးပွဲ၊ သင်တန်းစသည့် အသုံးစရိတ်၊
(၃) အထွေထွေ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု (ငွေကြေးရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများနှင့် စွမ်းရည်မြှင့်တင်ရေးလုပ်ငန်းများ ပေါင်းစပ်လျက်)၊
(၄) အရေးပေါ် အထောက်အပံ့။

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစည်းအဝေးတွင် အုပ်စုဖွဲ့ဆွေးနွေးမှုများမှ ကျေးရွာတွင် ဆောင်ရွက်သင့်သည့် လုပ်ငန်းခေါင်းစဉ်များ ထွက်ရှိလာပါသည်။ ယင်းလုပ်ငန်းများအနက် တက်ရောက်သူ ကျေးရွာသား အုပ်စု (၄) စုထဲမှ (၁၀) ဦးက ဦးစားပေးရမည့် စီမံချက်များကို အမှတ်ပေးကြပါသည်။ အချို့သော စီမံချက်များကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် နည်းပညာဆိုင်ရာ အသေးစိတ် အထောက်အပံ့များကို မြို့နယ်အဆင့်အစိုးရဌာနများနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ပြည့်ပြည့်ဝဝရရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံကိန်းများ

မွာလ်ပဲမ်းကျေးရွာ၏ဦးစားပေးစီမံချက်များကိုကျေးရွာတွင်ရှာဖွေတွေ့ရှိချက်များ၊လိုအပ်ချက်များကိုအခြေခံ၍ကျေးရွာလူထုပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ဖော်ထုတ်ခဲ့ကြပါသည်။ ဦးစားပေးစီမံကိန်းများကို အောက်ပါဇယား တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

ဇယား (၄၅) မွာလ်ပဲမ်းကျေးရွာ ဦးစားပေးစီမံချက်ရွေးချယ်မှုပြုလုပ်ခြင်း

ကဏ္ဍ	○ စီမံချက်	ရမှတ်ပေါင်း	အဆင့်	အကောင်အထည်ဖော်မည့်နည်းဗျူဟာ၊ လုပ်ငန်းစဉ်များ
စီမံအုပ်ချုပ် ရေး	❖ စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာသဘောတရားများ နားလည်လာနိုင်ရန်ဆောင်ရွက်ပေးရေး	၃၂	၁၀	❖ အုပ်ချုပ်စီမံခန့်ခွဲမှုသင်တန်းများ ❖ ခေါင်းဆောင်မှုသင်တန်းများသင်ကြားပေးခြင်း။
စိုက်ပျိုးရေး	❖ စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာနှင့်စိုက်ပျိုးရေလုံလောက်စွာရရှိနိုင်ရေး။	၅၁	၈	❖ စိုက်ပျိုးရေရရှိရန် ရေပိုက်သွယ်ယူခြင်း ❖ စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာသင်တန်းများ ဖန်တီးပေးခြင်း။ ပို့ချပေးခြင်း။
မွေးမြူရေး	❖ မွေးမြူရေးဆိုင်ရာနည်းပညာ၊ ချေးငွေနှင့်အခြားဝန်ဆောင်မှုများ ရရှိနိုင်ရေး	၆၀	၇	❖ ဒေသနှင့်ကိုက်ညီသောမျိုးကောင်းမျိုးကောင်း၊ မျိုးသန့်နွားနောက်ရရှိရန် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း ❖ မွေးမြူရေးချေးငွေ များရရှိရန်စီစဉ် ဆောင်ရွက်ခြင်း။
ပညာရေး	❖ ကလေးငယ်များအတွက်ပျော်ရွှင်အေးချမ်းသောပညာရေးပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုတည်ဆောက်ရေး	၉၆	၂	❖ ကောင်းမွန်လုံလောက်သောပရိဘောဂများရရှိရန်စီစဉ် ဆောင်ရွက်ခြင်း။ ❖ ဆရာ/မများနေထိုင်ရန်အဆောက်အဦး ဆောက်လုပ်ပေး ခြင်း။
လျှပ်စစ်မီး	❖ ကျေးရွာလျှပ်စစ်မီးပြည့်ဝစွာရရှိနိုင်ရေး	၉၄	၃	❖ တာဘိုင်ဒလက် ရေအားလျှပ်စစ်အတွက် ကောင်းမွန်ခိုင်ခံ့သည့် ရေကာတာ ဆောက်လုပ်ရန်ခြင်း။

ကဏ္ဍ	○ စီမံချက်	ရမှတ် ပေါင်း	အဆင့်	အကောင်အထည်ဖော်မည့်နည်းဗျူဟာ၊ လုပ်ငန်းစဉ်များ
ကျန်းမာရေး	❖ ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုများလက်လှမ်းမှီရရှိနိုင်ရေး။	၆၇	၅	❖ လျှပ်စစ်မီးအတွက်လိုအပ်သောလုပ်ငန်းများ တပ်ဆင် ဆောင်ရွက်ခြင်း။ ❖ ကုသရေးနှင့်ဆေး ဝါးကျွမ်းကျင်ဆရာ ဝန်များ ခန့်ထားပေးခြင်း၊ ❖ ကျေးလက်ကျန်း မာရေးဆေးပေးခန်းများ ဆောက်လုပ်ပေး ခြင်း။
သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး	❖ သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေးအဆင့်မြင့်ပြုလုပ်တပ်ဆင်ခြင်း	၆၄	၆	❖ ဆက်သွယ်ရေးအိတ်ချိန်းတာဝတိုင်များ ကျေးရွာတွင် တပ်ဆင်ပေးခြင်း။
သောက်သုံးရေ	❖ ကျေးရွာသောက်သုံးရေရရှိနိုင်ရေး	၈၃	၄	❖ (၄)လက်မသံပိုက်လိုင်းများတပ်ဆင် သွယ်တန်းခြင်း။ (၇)မိုင်အ ရှည် ❖ ရေစုကန်တည်ဆောက်ခြင်း။
လမ်းပမ်းဆက်သွယ်ရေး	❖ ကျေးရွာတွင်းလမ်းအဆင့်မြင့်ပြုပြင် ဖောက်လုပ်ရေး။	၉၇	၁	❖ ကျောက်ခင်းလမ်း ပြုလုပ်ခြင်း ရေနုတ်မြောင်း၊ ❖ ရေပြွန်များတပ်ဆင်ခြင်း(ဇောင်ကုန်မှမွလ်ဘင်းတံတားကြား) ၁၈မိုင်အရှည်။
လူငယ်နှင့်ယဉ်ကျေးမှု	❖ လူငယ်များအားကစားလှုပ်ရှားမှုများတွင်စိတ်ဝင်စားလာစေရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း။	၄၀	၉	❖ ကျေးရွာဘောလုံးကွင်းတစ်ခုတူးဖော်ရန် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခြင်း

ရည်ညွှန်း–ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှရရှိသောသတင်းအချက်များ(၁၈–၂၀၊ဇူလိုင်၊၂၀၁၅)

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် စီမံချက်ကာလ

ကျေးရွာလူထုက ဖော်ထုတ်ရေးဆွဲထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်များကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန် စီမံချက်ကာလကို ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်ချက်များကို အခြေခံ၍ ရေးဆွဲထားပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကာလများကို နှစ်စဉ် ပြုပြင်ရေးဆွဲပါမည်။ စီမံချက်ကာလအပိုင်းအခြားကို အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

စီမံချက်အကောင်အထည်ဖော်မည့်အချိန်ကာလ

စဉ်	စီမံချက် (Project)	ဦးစားပေးအဆင့်	ပထမနှစ်	ဒုတိယနှစ်	တတိယ နှစ်	စတုတ္ထနှစ်	ပဉ္စမနှစ်
၁	ကျေးရွာတွင်းလမ်းအဆင့်မြင့် ပြုပြင်ဖောက်လုပ်ရေး။	၁	√	√	√		
၂	ကလေးငယ်များအတွက်ပျော်ရွှင်အေးချမ်းသောပညာရေးပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုတည်ဆောက်ရေး။	၂	√	√	√		
၃	ကျေးရွာလျှပ်စစ်မီးပြည့်ဝစွာရရှိနိုင်ရေး။	၃	√	√	√		
၄	ကျေးရွာသောက်သုံးရေရရှိနိုင်ရေး	၄		√	√		
၅	ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုများလက်လှမ်းမှီရရှိနိုင်ရေး။	၅		√	√	√	
၆	သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေးအဆင့်မြင့်ပြုလုပ်တပ်ဆင်ခြင်း	၆	√	√	√		
၇	မွေးမြူရေးဆိုင်ရာနည်းပညာ၊ ချေးငွေနှင့်အခြားဝန်ဆောင်မှုများရရှိနိုင်ရေး	၇		√	√	√	
၈	စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာနှင့်စိုက်ပျိုးရေလုံလောက်စွာရရှိနိုင်ရေး။	၈		√	√	√	
၉	လူငယ်များအားကစားလှုပ်ရှားမှုများတွင်စိတ်ဝင်စားလာစေရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း။	၅၉	√	√	√		

စဉ်	စီမံချက် (Project)	ဦးစားပေးအဆင့်	ပထမနှစ်	ဒုတိယနှစ်	တတိယ နှစ်	စတုတ္ထနှစ်	ပဉ္စမနှစ်
၁၀	စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာသဘောတရားများနားလည်လာနိုင်ရန်ဆောင်ရွက်ပေးရေး	၁၀	√	√	√		
၁၁	ကျေးရွာတွင်းလမ်းအဆင့်မြင့် ပြုပြင်ဖောက်လုပ်ရေး။	၁၁		√	√		

၉။ ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာရွေးချယ်ဗျူဟာ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် ရေးဆွဲရာတွင် စီမံကိန်းတွင်ပါဝင်သော အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်းများအတွက် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်းများကို ဖော်ထုတ်ပြီးဖြစ်ပါသည်။ စီမံကိန်းများနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းအရာများကို လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအလိုက် အသေးစိတ် ဖော်ပြထားပါသည်။ ၎င်းထဲတွင် စီမံကိန်း၏ရည်ရွယ်ချက်၊ အကျိုးခံစားသူဦးရေ၊ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့်ပုံစံနှင့် အစီအစဉ်၊ စီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် ကာလ၊ အခြေခံအဆောက်အဦးကို ပြုပြင်ထိန်းသိန်းမည့် ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေရေးကြေးရေး အစီအစဉ်များ ပါဝင်ပါသည်။

အချို့သော စီမံကိန်းများကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် နည်းပညာဆိုင်ရာ အသေးစိတ် အထောက်အပံ့များကို မြို့နယ်အဆင့်အစိုးရဌာနများနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ပြည့်ပြည့်ဝဝ ရရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။ စီမံချက်များ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန် ဦးစားပေးသတ်မှတ်ရာတွင် ဘတ်ဂျက်၊ ငွေကြေး ရရှိနိုင်မှုအပေါ် အခြေခံပြီး နှစ်စဉ် ပြုပြင်ပြောင်းလဲနိုင်သည်။ ဒေသအတွင်း ဖြစ်ပေါ်လာသော ဖွံ့ဖြိုးရေး လိုအပ်ချက်၊ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်၊ အခြားအရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များနှင့် အစိုးရ ဘတ်ဂျက်များအပေါ် မူတည်၍ ဦးစားပေး အစီအစဉ်များကို ပြောင်းလဲရန် ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာလူထုမှ ငါးနှစ်တာကာလအတွက် ရေးဆွဲထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် မူဘောင်တွင် နှစ်အလိုက် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များအတွက် ပြင်ဆင်ရမည် ဖြစ်သည်။

အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားသော စီမံကိန်းအလိုက် ဘတ်ဂျက် ပမာဏများသည် ရည်ညွှန်းနမူနာ (indicative) အဖြစ် ကိုးကားရန် ပမာဏသာ ဖြစ်ပါသည်။ အမှန်တကယ် လိုအပ်သော ဘတ်ဂျက်ပမာဏ တွက်ချက်နိုင်ရန် အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ကော်မတီသည် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများ၊ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် လုပ်ငန်းရှင်များထံမှ နည်းပညာ အကူအညီများ ရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။

ဖော်ပြထားသော ရည်ညွှန်းဘတ်ဂျက်ပမာဏတွင် ကျေးရွာလူထု၏ ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှုများကို ထည့်သွင်းဖော်ပြထားခြင်း မရှိပါ။ (ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှု၊ ဥပမာ - လုပ်အား၊ သဲ၊ ကျောက်၊ ပစ္စည်းကိရိယာ၊ အချိန် စသည်)

ဇယား (၄၇) ဘက်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်

စဉ်	စီမံကိန်း	ရံပုံငွေ (သိန်း)	ရင်းနှီးမြှပ်နှံမှုအရအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(ကျပ်)			
			စွမ်းရည်မြှင့်တင်ခြင်း	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်း	စီးပွါးရေးရင်းနှီးမြှပ်နှံမှု	အရေးပေါ်အထောက်အပံ့
၁	ကျေးရွာတွင်းလမ်းအဆင့်မြင့် ပြုပြင်ဖောက်လုပ်ရေး။	၁၀၀၀		√		
၂	ကလေးငယ်များအတွက်ပျော်ရွှင်အေးချမ်းသောပညာရေးပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုတည်ဆောက်ရေး။	၁၀၀၀		√		
၃	ကျေးရွာလျှပ်စစ်မီးပြည့်ဝစွာရရှိနိုင်ရေး။	၂၀၀		√		
၄	ကျေးရွာသောက်သုံးရေရရှိနိုင်ရေး	၁၀၀		√		
၅	ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုများလက်လှမ်းမှီရရှိနိုင်ရေး။	၂၀၀		√		
၆	သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေးအဆင့်မြင့်ပြုလုပ်တပ်ဆင်ခြင်း	၁၀၀		√		
၇	မွေးမြူရေးဆိုင်ရာနည်းပညာ၊ချေးငွေနှင့်အခြားဝန်ဆောင်မှုများရရှိနိုင်ရေး	၂၀၀		√		
၈	စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာနှင့်စိုက်ပျိုးရေလုံလောက်စွာရရှိနိုင်ရေး။	၂၀၀		√		
၉	လူငယ်များအားကစားလှုပ်ရှားမှုများတွင်စိတ်ဝင်စားလာစေရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း။	၄၀၀		√		
၁၀	စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာသဘောတရားများနားလည်လာနိုင်ရန်ဆောင်ရွက်ပေးရေး	၄၀	√	√		

၁၀. ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ကျေးရွာလူထုက ဦးဆောင်အကောင်ထည်ဖော်မည်ဖြစ်သဖြင့် လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာ ကျေးရွာတွင် တာဝန်ရှိပါသည်။

(၁၀-၁) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ပါဝင်သော စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကို အထိရောက်ဆုံး အကောင်အထည်ဖော်ရန်တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏ တာဝန် ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးတာဝန်ကို အဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးအား တာဝန်များခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာ စီမံကိန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဦးဆောင်ပါမည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်း၏ ပညာရေးအရည်အသွေး ကောင်းမွန်တိုးတက်ရန် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေ၍ လယ်သမားအဖွဲ့က ကျေးရွာ လယ်ယာကုန်ထုတ်လမ်းအဆင့်မြှင့်ခြင်း လုပ်ငန်းကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

(၁၀-၂) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာကော်မတီအဖွဲ့များက ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင် အထည်ဖော်ရာတွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှု တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်း အခြားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့များကိုလည်း ရှာဖွေဆက်သွယ် ပူးပေါင်းရန်လိုပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင်မတတ်နိုင်သော အကူအညီများ ရယူဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် မူလတန်းပညာရေးသင်ကြားမှု အရည်အသွေး တိုးတက်ရေးဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရပါမည်။ လယ်သမား အဖွဲ့အစည်းကလည်း လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း အထောက်အကူပြုလမ်း အဆင့်မြှင့်တင်ရန် မြို့နယ်ဆောက်လုပ်ရေးဌာနနှင့်ဆက်သွယ်၍ အင်ဂျင်နီယာဒီဇိုင်းပုံစံနှင့် တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာ အကူအညီများ ရယူရပါမည်။

(၁၀-၃) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစားဖော်ပြချက်တွင် တင်ဒါခေါ်ယူဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုလည်း တွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်း အမျိုးအစားများအတွက် အောက်ပါအဖွဲ့ အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှုမှာ အမှန်ပင် လိုအပ်ပါမည်။

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ
- စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့များ (နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှု အဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)

ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများက စီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖော်ပြထားသော သတ်သတ်မှတ်မှတ်ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံကြီးကြပ်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက တာဝန်ပေးထားသောအဖွဲ့၏ တာဝန်သာဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနက တာဝန်ယူပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တာဝန်ပေးထားသော

ကော်မတီကို ဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက် ပါမည်။

၁၀.၄ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ လည်ပတ်ရန် နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အဖွဲ့ အစည်းဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအမံများ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေး အစီအစဉ် များထားရှိမည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားဆောက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသူများထံမှ အသုံးပြုခကောက်ခံခြင်း၊ စေတနာအလျောက် ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှ အလှူငွေကောက်ခံခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်မည်။ ထို့အပြင် တံတားပေါ်ဖြတ်သန်းသွားလာ သယ်ယူမည့် ပစ္စည်းများ၏ပမာဏကို ကန့်သတ်ခြင်းကဲ့သို့သော စည်းကမ်းများ သတ်မှတ်မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာ ကော်မတီအဖွဲ့အား တာဝန်အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားပြုပြင် ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် လမ်းကော်မတီ၊ စာသင်ကျောင်း ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် မိဘဆရာ အသင်း စသည်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။

၁၁. စီမံကိန်းအားစဉ်ဆက်မပြတ်လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်း နှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှု အခြေ အနေများအား စနစ်တကျကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ အစကနဦး၌ ကြီးကြပ် စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသော နည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ သို့မှသာ ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်သည့် လုပ်ငန်းကို ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက် နိုင်ပါလိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ် အကောင်အထည် ဖော်သောနည်းလမ်းကို လက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများကို ကြီးကြပ်စစ်ဆေးသုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိ အဖွဲ့အစည်းများ၊ အိမ်ထောင်စု များ တက်ကြွစွာ အတူပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော် သော အဖွဲ့အစည်းစနစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ တည်ဆောက်ပါမည်။

(၁၁-၁) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း (Monitoring)

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု (physical progress) နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(financial progress) တို့ကို စနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၄င်းစစ်ဆေးခြင်းကို (၃)လပတ် အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက် ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ စီမံကိန်းလုပ်ငန်းအလိုက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးတို့က မိမိတို့ တာဝန်ကျရာ ကဏ္ဍအလိုက် စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးသည် မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ကနဦး သတင်းအချက်အလက်များ (Baseline) ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ ယင်းအခြေခံ သတင်း အချက်အလက်များသည် စီမံကိန်း၏တိုးတက်မှုကို တိုင်းတာမည့်အညွှန်းကိန်း(indicator)များ ဖြစ်ပါမည်။ (၃)လပတ်ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် ကော်မတီနှင့် အဖွဲ့အသီးသီးသည် ၄င်းတို့၏ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှု အစီရင်ခံစာ (monitoring report)ကို ရွာလူထုအစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ ဆက်လက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးမှုကော်မတီမှ ဦးဆောင်ပါမည်။ (၃)လပတ်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များအပေါ် ဦးတည်ပါမည်။

(က) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Physical progress)

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသော အခက်အခဲအဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့်သော အဆိုပြုချက်များ၊
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သောဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်စီမံကိန်းများ၊

(ခ) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Financial progress)

- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအနှီးလိုအပ်ချက်များစုစည်းပြီးစီးမှု (မူလလျာထားချက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍)၊
- (၃)လပတ်ကုန်တွင်ရှိသော ငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်းလက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့် ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအမြစ်များစုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက်အခဲများ၊ ပြဿနာများ၊
- ငွေကြေးစုဆောင်းပြင်ဆင်မှုတိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် (၃)လပတ်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာ အနှစ်ချုပ်ကို ပြုစုပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာကျေးရွာအုပ်စုဥက္ကဋ္ဌနှင့် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံ ပေးပို့ပါမည်။ အစီရင်ခံစာသည် စာမျက်နှာ ၂ မျက်နှာ ၊ ၃ မျက်နှာခန့်ပါဝင်၍ အောက်ပါအချက်များကို အဓိကထားဖော်ပြပါမည်။ ၄င်းအစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားမှုများ၊ ကျေးရွာသူ/သားများ ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်မည့်အစီအစဉ်များ၊ လိုအပ်သော အကူအညီ အထောက်အပံ့များ စသည်တို့ ပါဝင်ပါမည်။

(၁၁-၂) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်အကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလ နှစ်တစ်နှစ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှု အခြေအနေကို ဘက်စုံရှုထောင့်မှ ပြန်လည်သုံးသပ် အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည် သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ဆောင်ရွက်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေများကို

အောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း/ ပုဂ္ဂိုလ်များအား ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာက ဖိတ်ကြား အသိပေးတင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလမ်း ဖန်တီးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဖိတ်ကြားမည့်အဖွဲ့အစည်းများမှာ-

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့
- မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်အခြားသက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ
  (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များ)
- သတင်းမီဒီယာများ
- ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများစသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲမှ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြား ပါဝင်သက်ဆိုင်သူများထံမှ အကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များ ရယူနိုင်သော အခွင့်အလမ်း ကိုလည်း ရရှိပါမည်။ ဤအကြံပြုချက်များဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ပြန်လည်ပြုပြင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

၁။ ကျေးရွာလူမှုစီးပွားရေးဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

၁.၁။ လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်

ဇယား(၁) လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်

အသက်အုပ်စု	ကျား	မ	စုစုပေါင်း	စုစုပေါင်း၏ %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်အရခွဲခြား ထားပုံ
၁ နှစ်အောက်	၁၇	၁၀	၂၇	၁.၈%	နို့စို့အရွယ်
၁ နှစ်မှ ၅နှစ်	၄၅	၄၈	၉၃	၆.၁%	၅နှစ်အောက်ကလေးငယ်
၅ နှစ်မှ ၉နှစ်	၇၇	၆၉	၁၄၆	၉.၅%	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်
၁၀ နှစ်မှ ၁၄နှစ်	၁၀၂	၉၄	၁၉၆	၁၂.၈%	အလယ်တန်းကျောင်းသား အရွယ်
၁၅ နှစ်မှ ၆၀ နှစ်	၄၇၄	၄၇၄	၉၄၈	၆၂%	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်
၆၀ နှစ် နှင့်အထက်	၅၂	၆၇	၁၁၉	၇.၈%	သက်ကြီးရွယ်ကြီး
စုစုပေါင်း	**၇၁၈**	**၇၃၉**	**၁၄၅၇**	**၁၀၀%**	

စုစုပေါင်းအိမ်ထောင်စု(၂၅၅) ပျမ်းမျှတစ်အိမ်ထောင်စုဦးရေ (၅)

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ(၂၄/၇/၂၀၁၅) (ဆယ်အိမ်မှူး၊ ရာအိမ်မှူးများမှ တစ်အိမ် တက်ဆင်း ကောက်ယူသည်။)

မှတ်ချက်။ ။အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်မှာ ရာခိုင်နှုန်းအရအမြင့်ဆုံး ဖြစ်နေပါသော်လည်း လက်ရှိရွာတွင် ကျန်ရှိသောလူငယ်ဦးရေမှာ အနည်းဆုံးဖြစ်နေသည်။ လူငယ်အများစုသည် မလေးရှား၊ အိန္ဒိယနိုင်ငံတွေမှာ ငွေရှာထွက်သွားကြသည်။ ကလေးနှင့်လူကြီးသာလျှင် ကျေးရွာ၌ကျန်ရှိနေသည်။

၁.၂ လုပ်သားအင်အား

ဇယား (၂) လုပ်သားအင်အား

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		တွဲဖက် အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%		
၁	***စိုက်ပျိုးရေး (သီးနှံ ထုတ်လုပ်ရေး)***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၂၀၈	၈၂.၅၃%		အဓိကစိုက်ပျိုးသီးနှံမှာပြောင်းနှင့်ပဲစိုက်ပျိုးခြင်းဖြစ် သည်။

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		တွဲဖက် အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%		
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၂	***တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				အိမ်ထောင်စု(၂၅)စုမှနွားနောက် (၃၂)ကောင်မွေးမြူကြသည်။ အိမ်ထောင်စု(၁၄၄)စုမှဆိတ် (၃၁၃)ကောင်မွေးမြူသည်။ အိမ်ထောင်စု(၁၅၉)မှ ဝက် (၂၃၁)ကောင်မွေးမြူကြသည်။ အိမ်ထောင်စု(၂)စုမှနွားနောက် (၁၂)ကောင်ပိုင်ဆိုင်သည်။
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၃	***ငါးဖမ်း လုပ်ငန်း***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း			၁	(၁၀၀×၃၀)ပေ အသေးစားကန်တစ်ကန်ရှိပြီး အိမ်စားသုံးရန်နှင့်အနည်းငယ်ရောင်းချရသည်။
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၄	***သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၅	**ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင် အိမ်ထောင်စု	အဓိက အလုပ်အကိုင် %	တွဲဖက် အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
၆	*လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေးဝေရေး*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၇	*ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁၁	၄.၃၆ %		လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ကိုင်ကြသည်။ သို့သော် အချိန်တိုင်း အလုပ်မရှိကြပေ။
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၃			
၈	*ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း			၁	ဆိုင်ကယ်ပြင်ဆိုင်ဖြစ်ပြီးစီးပွားရေးအသင့်အတင့်အဆင်ပြေသည်။
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၉	*ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၀	*လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၅	၂%	၇	မီးဖိုချောင်သုံးပစ္စည်း၊လူသုံးကုန်နှင့်ဆီ၊ဆား၊ကြက်သွန်၊ဖြူ/နီ၊အချိုမှုန့်၊နနွင်းမှုန့်များရောင်းချသည်။
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၅			

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင် အိမ်ထောင်စု	အဓိက အလုပ်အကိုင် %	တွဲဖက် အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
၁၁	*ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၂	*ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၃	*ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ် နှင့် ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၄	*အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်း နှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၅	ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေး နှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊	၁၅	၅.၉၅ %		ဌာနအစုံတွင်လုပ်ကိုင်ကြသည်။ သို့သော်မည်သည့်ဌာနများတွင် လုပ်ကိုင်သည်ကိုမမေးခဲ့ပေ။
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၆	*ပညာရေး*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၇	*ကျန်းမာရေး*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင် *အိမ်ထောင်စု*	*%*	တွဲဖက် အလုပ်အကိုင်	မှတ်ချက်
၁၈	*လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၉	**အခြားကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းရှင်များ(အထက်ဖော်ပြပါလုပ်ငန်းများမှအပ)**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၁၃	၅.၁%		လက်သမား၊ပန်းရံနောက်လိုက်၊ တောင်ယာခုတ်၊ထင်း ခွေရောင်းကြသည်။
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၂၀	**ပြင်ပ အဖွဲ့အစည်းများ နှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ(၂၄/၇/၂၀၁၅) (ဆယ်အိမ်မှူး၊ ရာအိမ်မှူးများ၊ လူငယ်အဖွဲ့နှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များထံမှ ကောက်ယူသည်။)

၁.၃ စိုက်ပျိုးနိုင်သောမြေဧရိယာ

၁.၃.၁ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးနိုင်သောမြေဧရိယာ

ဇယား (၃) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးနိုင်သောမြေဧရိယာ

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး ကောင်း/သင့်/ညံ့	ဆည်ရေရရှိမှု (ရ/မရ/အနည်းအကျဉ်း)	ရေအရင်းအမြစ် (ရေရရှိသည့်နေရာ/ရေပေးနိုင်သည့်ဧက)
လယ်မြေ	–	–	–	–
ယာ	၂၄၄.၅	သင့်	မရ	(၁၀)ဧက၊စမ်းရေအထွက်နည်း။မိုးရေကိုအဓိကအားထား။

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး ကောင်း/သင့်/ ညံ့	ဆည်ရေရရှိမှု (ရ/မရ/အနည်း အကျဉ်း)	ရေအရင်းအမြစ် (ရေရရှိသည့်နေရာ/ရေပေး နိုင်သည့်ဧက)
ဥယျာဉ်	၂	သင့်	မရ	မရှိ
အိမ်ခြံဝင်း စိုက်ခင်း	၁၁	သင့်	မရ	မရှိ
ရွှေ့ပြောင်း တောင်ယာ	မရှိ	–	–	–
ကိုင်း/ကျွန်းမြေ	မရှိ	–	–	–
စားကျက်မြေ	မရှိ	–	–	–
ပလပ်မြေ	မရှိ	–	–	–
ဖုန်းဆိုးမြေ	မရှိ	–	–	–
အခြားသစ်တောမြေ	မရှိ	–	–	–
အခြား	မရှိ	–	–	–
စုစုပေါင်း	**၂၄၇.၅ ဧက**			

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ(၂၄/၇/၂၀၁၅) (ဆယ်အိမ်မှူး၊ ရာအိမ်မှူးများ၊ လူငယ်အဖွဲ့နှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များထံမှ ကောက်ယူသည်။)

မှတ်ချက်။ ။ရေရှိသည့်နေရာအမျိုးအစား - စိမ့်စမ်းရေမှုဖြစ်သည်။ အိမ်ခြံဝင်းစိုက်ခင်းသည် သောက်ရေ၊ ဆေးရည်တွေကို စုပြီးပြန်လောင်းနေသော တပိုင်တနိုင်စိုက်တာဖြစ်ပြီး အနည်းငယ် သာပြုလုပ်နိုင်သည်။ ဥယျာဉ်ခြံမြေကလည်း ကျေးရွာတောင်သူအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့မှ ပိုင်ဆိုင်သည်။ ပလပ်မြေ လုံးဝမရှိတော့သဖြင့် လက်ရှိမျိုးဆက်သစ်များအတွက် မြေမရှိဖြစ်နေသည်။ စားကျက်မြေ မရှိသဖြင့် မွေးမြူရေးသည် ရွာသား/သူများစိတ်ဝင်တစား ထိန်းကျောင်းကြိုးစားသော်လည်း အခြား၊ အခြားသောအကြောင်းများ စားဝတ်နေရေးများကြောင့် လုံခြုံအောင် မထိန်းကျောင်းနိုင်ဘဲ တစ်ခြားသူများကို ထိခိုက်နစ်နာစေသော အမှုမျိုးနှင့် ခဏခဏကြုံရပါသည်။

၁.၃.၂ ဓါတ်သတ္တုနှင့်အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်များ

ဇယား(၄) ဓါတ်သတ္တုနှင့်အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်များ

အမျိုးအစား	ရရှိနိုင်မှု(များ/သင့်/နည်း/မရှိ)	လက်လှမ်းမှီနိုင်မှု(လွယ်/ခက်/ လက်လှမ်းမမှီ)
ကာဗွန် (ဓါတ်ငွေ့/ရေနံ)	မရှိ	ခက်
ဓါတ်သတ္တု(ကျောက်မျက်၊သတ္တု၊ ကျောက်၊ ကျောက်မီးသွေး၊ သဲ) စသည့်	သင့် (ကျောက်-လမ်းခင်းကျောက်)	လွယ်

အမျိုးအစား	ရရှိနိုင်မှု(များ/သင့်/နည်း/မရှိ)	လက်လှမ်းမှီနိုင်မှု(လွယ်/ခက်/ လက်လှမ်းမမှီ)
အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်		
တိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ(ယုန်၊တောဝက်)	သင့်	ခက်
အပင်မျိုးစိတ်များ (သစ်ခွ၊နွားစာ၊ဆေး ဘက်ဝင်အပင်များ)	(နည်း)	လွယ်

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄/၇/၂၀၁၅) (ဆယ်အိမ်မှူး၊ ရာအိမ်မှူးများ၊ လူငယ်အဖွဲ့နှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များထံမှ ကောက်ယူသည်။)

၁.၄။ ဥစ္စာဓနအဆင့်အနေအထား

ဇယား(၅) ဥစ္စာဓနအဆင့်အနေအထား

အကြောင်းအရာ	**သတ်မှတ်စံနှုန်း**			
	အဆင်ပြေသောအိမ်ထောင်စု	**အလယ်အလတ်ရှိသောအိမ်ထောင်စု**	**ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စု**	**အလွန်ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စု**
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	(၂)ကေထက်	(၁.၅)ကေအောက်	(၁)ကေ	(၀.၅)ကေ(မြေငှါး)
အိမ်အခြေအနေ	အုတ်/ပျဉ်၊သွပ်၊နှစ်ထပ်၊သဘော်ဆေးဖြင့်အိမ်သုတ်	ပျဉ်၊သွပ်၊ရေနံချေးဖြင့်အိမ်သုတ်	ပျဉ်၊သွပ်	ဝါးထရံ၊သွပ်/သက်ကယ်မိုး
လုပ်ငန်းသုံးကိရိယာပိုင်ဆိုင်မှု	ပေါက်တူး၊ပေါက်ပြား၊ဂေါ်ပြား၊ပုဆိန်၊ဓားမ၊သံတူရွင်း၊ပေါက်တူးအသေး	ပေါက်တူး၊ပေါက်ပြား၊ကော်ပြား၊ပုဆိန်၊ဓားမ၊ပေါက်တူးအသေး၊	ပေါက်တူး၊ပေါက်ပြား၊ပုဆိန်၊ဓားမ၊ပေါက်တူးအသေး	ပုဆိန်၊ဓားမ၊ပေါက်တူးအသေး။
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့်မဆိုင်သောပိုင်ဆိုင်မှု	ဆိုင်ကယ်၊ဖုန်း၊တီဗွီ၊ ဈေးဆိုင်။	ဆိုင်ကယ်၊ဖုန်း	ဖုန်း	မရှိ
စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊တစ်နှစ်ဝင်ငွေ	ကုန်စုံဆိုင်၊ဈေးဆိုင်(၁၅)သိန်း	ဈေးဆိုင်အသေး၊စိုက်ခင်း(၈)သိန်း	(၅)သိန်း	မရှိ

အကြောင်းအရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	**အလယ်အလတ်ရှိသောအိမ်ထောင်စု**	**ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု**	**အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု**
အခြားပိုင်ဆိုင်မှု	နွားနောက်၊နွား၊ ဆိတ်၊ဝက်	နွား၊ဆိတ်၊ဝက်	ဝက်	မရှိ
၂၅၂ (၁၀၀%)	**၄၆ (၁၈%)**	**၈၅ (၃၄%)**	**၉၅ (၃၈%)**	**၂၆ (၁၀%)**

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄/၇/၂၀၁၅) (ဆယ်အိမ်မှူး၊ ရာအိမ်မှူးများ၊ လူငယ်အဖွဲ့နှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များထံမှ ကောက်ယူသည်။)

၁.၅။ ဝမ်းစာဖူလုံမှု၊ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု နှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ၊

၁.၅.၁။ ဝမ်းစာဖူလုံမှု

ချေးငှားခြင်းမပြုဘဲ ထမင်းပုံမှန်/နပ်မှန်အောင် စားသောက်နိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

ဇယား (၆) ဝမ်းစာဖူလုံမှု

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု%	ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာ
၃ လအောက်	၁၆	၅၃%	ဝယ်ယူခြင်း၊ချေးငှားခြင်းဖြင့်ဖြေရှင်းသည်၊ ပြောင်းဖူးကိုပြောင်းလဲ၍စားသုံးခြင်း၊ချေးယူခြင်းနှင့်အကြွေးယူခြင်းဖြင့်ဖြေရှင်းကြသည်။
၃လနှင့်၅ လအထိ	၁၀	၃၃%	ဝယ်ယူခြင်း၊ချေးငှားခြင်းဖြင့်ဖြေရှင်းသည်၊ ပြောင်းဖူးကိုပြောင်းလဲ၍စားသုံးခြင်း၊ချေးယူခြင်းနှင့်အကြွေးယူခြင်းဖြင့်ဖြေရှင်းကြသည်။
၆လမှ ၁၂ လအထိ	၄	၁၄%	တစ်နှစ်ပတ်လုံးဝမ်းစာဖူလုံခြင်းမရှိကြပေ။ အများအားဖြင့် (၈)လအထိသာ ချေးငှားခြင်း မပြုကြဘဲ ကျန်လများတွင် ပြောင်းဖူးကို ပြောင်းလဲ၍ စားသုံးခြင်း၊ ချေးယူခြင်းနှင့်အကြွေးယူခြင်းဖြင့်ဖြေ ရှင်းကြသည်။

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၂၄/၇/၂၀၁၅)

မှတ်ချက်။ ။(၃)လအောက်များသည် များသောအားဖြင့် အသက်ကြီးပြီး ကျန်းမာရေးမကောင်း၊ အလုပ် မလုပ်နိုင်သူများ ဖြစ်ကြပါသည်။ အဟာရချို့တဲ့သည့်အပြင် တစ်ခါတစ်ရံ အခြားသူများထံမှ တောင်းယူစားသောက်ကြရသည်။ အသင်းတော်မှလည်း ထိုသူတို့အားထောက်ပံ့မှုပြုထားသည်။ (၃–၅)လအထိများသည် အကြွေးယူပြီးနောက် တစ်ခြားမြို့မှာသွားလုပ်ပြီး ရလာသည့်ငွေနှင့် ပြန်ဆပ်ကြနေသည်။ (၆–၁၂)လအထိအဖွဲ့များသည် စီးပွားရေးလုပ်ငန်း နှစ်မျိုးမှသုံးမျိုးလုပ်ကိုင်နိုင်သူများ ဖြစ်ကြသည်။

၁.၅.၂။ ထိခိုက်လွယ်သောလူပုဂ္ဂိုလ်အုပ်စု

ဇယား(ရ) ထိခိုက်လွယ်သောလူပုဂ္ဂိုလ်အုပ်စု

အကြောင်းအရာ	ရှင်းလင်းချက်/ဖော်ပြချက်	ကျား	မ	ပေါင်း
သက်ကြီးရွယ်အို ၆၀နှစ် နှင့် အထက်	မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိ	၁၂	၁၅	၂၇
မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်	မိသားစု/ရပ်ရွာ၏ စောင့်ရှောက်မှုမရှိ	၅	၆	၁၁
		အိမ်ထောင်စုအရေ အတွက်		
အမျိုးသမီးဦးဆောင်သောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများ		၄၃	
မုဆိုးဖို / တစ်ခုလပ်	ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများ		၄	
ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	အခြားဒေသသို့ကြာမြင့်စွာသွားရောက် နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသူ		–	

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၂၄/၇/၂၀၁၅) (ဆယ်အိမ်မှူး၊ ရာအိမ်မှူးများ၊ အမျိုးသမီးအဖွဲ့များထံမှ ကောက်ယူသည်။)

မှတ်ချက်။ ။စောင့်ရှောက်မည့်သူမရှိသော မိသားစုကျား(၁၂)ဦး၊ မ(၁၅)ဦးတို့သည် သူတို့၏အသိုင်းအဝိုင်းနှင့် အသင်းတော်မှ တတ်နိုင်တမျှကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်မှုကို တွေ့ရပါသည်။ မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များမှာ ကျား(၅)ဦးနှင့်မ(၆)ဦးရှိပြီး သူတို့၏ မိသားစုရပ်ရွာ အသိုင်းအဝိုင်းများကလည်း တတ်နိုင်သမျှ စောင့်ရှောက်ကြသည်။ အလုပ်လုပ်မည့်သူမရှိ လုပ်နိုင်သူလည်း နည်းသည်။ အာဟာရချို့တဲ့ပြီး ကျန်းမာရေးလည်း မကောင်းသူများ ဖြစ်ကြသည်။

၁.၅.၃။ ကျေးရွာရှိထိခိုက်လွယ်မှုဖြစ်နိုင်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၈) ကျေးရွာ၏ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုအခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှု အမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှု	လတ်	အဓိကစိုက်ပျိုးသီးနှံသည့်ပြောင်း၊ ပဲတို့ကိုစားသုံးပြီး (၃လ-၅လ)အထိသာ သိုလှောင်နိုင်သည်။
၂	သဘာဝအရင်းအမြစ်ရှားပါးမှု (မြေ၊စိုက်ပျိုးရေ...)	လတ်	မြေလွတ်မြေရိုင်းမရှိ၊ ထပ်မံတိုးချဲ့ရန်နေရာမရှိ။
၃	ရေကြီးခြင်း	မရှိ	–
၄	မိုးခေါင်ခြင်း	လတ်	သဘာဝထိန်းသိမ်းမှုအားနည်း၊ သစ်ပင်စိုက်ပျိုးလုပ်ငန်းများ စလုပ်လာသည်။
၅	မုန်တိုင်း	နိမ့်	မုန်တိုင်းကျရောက်မှု အနုတရာယ်နည်းသည်။
၆	ငလျင်	နိမ့်	ငလျင်ဘေးကျရောက်မှုမရှိပေ။
၇	မီးဘေး	နိမ့်	ကျေးရွာအတွင်း မီးဘေးတားဆီးရေးလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ ရှိကြသည်။
၈	ဆားငံရေဝင်မြေ		မရှိပေ။
၉	မြေပြိုခြင်း၊ မြေဆီလွှာပျက်ယွင်းမှု	လတ်	ရာသီဥတုဖောက်ပြန်ဆိုးရွားမှုကြောင့် မိုးများမှုများ လျှင်ဖြစ်နိုင်သည်။
၁၀	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	မြင့်	မတော်တဆတောမီးလောင်ခြင်း၊ ထင်းခုတ်ခြင်းများကြောင့် ဖြစ်သည်။
၁၁	ငှက်ဖျားရောဂါ	လတ်	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများတွင် ဖြစ်ပွားလေ့ရှိသည်။
၁၂	တီဘီရောဂါ	နိမ့်	ကျန်းမာရေးဌါနနှင့် NGO၏ ပညာပေးဟောပြောပွဲများမှတဆင့် ဗဟုသုတများရှိလာကြသည်။ အဖြစ်နည်းကြသည်။
၁၃	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှု ရောဂါ	–	
၁၄	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွါ ရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ (IDP)	–	
၁၅	လူကုန်ကူးခြင်း	–	
၁၆	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲ စသည်	မြင့်	မြေသားလမ်း၊(ရေပြွန်မရှိ)မြောင်းခွက်များပေါများခြင်းကြောင့်လမ်းတွင် နှစ်ညသုံးညအိပ် ရတတ်သည်။ မြေသားလမ်းဖြစ်၍ မိုးတွင်းသွားလာရ အလွန်ခက်ခဲသည်။

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၂၄/၇/၂၀၁၅) (ဆယ်အိမ်မှူး၊ ရာအိမ်မှူးများ၊ အမျိုးသမီးအဖွဲ့ များထိမှ ကောက်ယူသည်။)

မှတ်ချက်။ ။ စားနပ်ရိပ်ခါမဖူလုံမှုအတွက် အနည်းဆုံး(၆)လ အသင်းတော်မှ ကူညီမှုရှိသည်။ သစ်တောဖြုန်းတီးခြင်းသည် ထင်းအတွက် သစ်ခုတ်ယူမှုများပြားသောကြောင့်ဖြစ်ပြီး အခြားတစ်ခုခု (လျှပ်စစ်မီး)နှင့်သာလဲလှယ်နိုင်လျှင် သစ်တောပြုန်းတီးမှုလျှော့ပါးနိုင်ပြီး ရာသီဥတုလည်း ကောင်းလာနိုင်လိမ့်မည် ဖြစ်သည်။

၁.၅.၄။ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်အုပ်စု

ဇယား (၉) ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်အုပ်စု

စဉ်	အမျိုးအစား	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	လူငယ်	လတ်	အလုပ်ရှားပါးမှုကြောင့်ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ငန်းများ လုပ်ကြသည်။
၂	အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့် ဆင်းရဲသည့်အိမ်ထောင်စု	မြင့်	ဝမ်းစာရှာရဖွေရခက်ခဲသည်။ (အသင်းတော်မှထောက်ပံ့ပေး)
၃	မြေယာမဲ့၊ဆင်းရဲသားတောင် သူ	လတ်	အလုပ်လုပ်နိုင်သူနည်းပြီး ကျန်းမာရေးချို့တည့်သူများဖြစ်ကြသည်။ အဟာရချို့တဲ့သူများလည်း ဖြစ်ကြသည်။
၄	သဘာဝဘေးဒဏ်ဆိုးရွားစွာ ကျရောက်နိုင်သော အိမ်ထောင်စု/ ကူးစက်ရောဂါထူပြောသောဒေသ		မရှိကြပေ။
၅	မြစ်ကမ်းဘေးနေလူထု		မရှိကြပေ။
၆	မတော်မဆမှုဖြစ်နိုင်ခြေများသောနေရာ (Prone to accident)	နည်း	တောင်စောင်းနေရာများတွင် အိမ်ထောင်စုတစ်ချို့နေထိုင်ကြပြီး မိုးများလျှင်မြေပြို၍ အိမ်များပြောင်းရွှေ့နိုင်သည်။ (၁၅ အိမ်)
၇	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွါရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ(IDP)		မရှိကြပေ။
၈	မြေနိမ့်ပိုင်းနေထိုင်သူများ		မရှိကြပေ။
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်	နိမ့်	အိမ်စားသုံးရန်အတွက်သာ မွေးမြူကြသည်။

စဉ်	အမျိုးအစား	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်း	လတ်	အလုပ်အကိုင်ရှားပါးမှုကြောင့် ဝင်ငွေရရှိမှုနည်းသည်။ (လက်သမား၊ပန်းရံနောက်လိုက်၊ တောင်ယာခုတ်၊ ထင်းခွေပြီးရောင်း ၊ကူလီထမ်း)
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ	–	
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခဇရိယာ	–	
၁၃	နယ်စပ်ဒေသ	မရှိ	
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သား	မရှိ	
၁၅	ဆေးစွဲသူများ	မရှိ	
၁၆	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိသောသူများ	မရှိ	
၁၇	လှည့်လည်သွားလာ၍ဈေးရောင်းသူများ	နိမ့်	ကျန်းမာရေးအခြေအနေကောင်းသောသူများနှင့် ကျန်းမာရေးဗဟုသုတရှိသူများ ဖြစ်ကြသည်။
၁၈	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ	လတ်	အလုပ်ကြမ်းသမားများဖြစ်သဖြင့် ကျန်းမာရေး ထိခိုက်လွယ်သည်။ (လွှဆွဲ၊ ကျောက်ထုတ်ခွဲ၊ လမ်းတူး၊ ကူလီထမ်း)
၁၉	ကားသမား	မြင့်	လမ်းမကောင်း၍ လမ်းပျက်၊ မြေပြို၊ လမ်းပိတ်လျှင် လုပ်ငန်းပျက်သည်။ တောင်ပေါ်လမ်းဖြစ်၍ အန္တရာယ်အရမ်းများသည်။ ရံဖန်ရံခါ ကားတိမ်းမှောက်နိုင်သည်။

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိ သော သတင်းအချက်အလက်များ(၁၈/၇/၂၀၁၅) (ဆယ်အိမ်မှူး၊ ရာအိမ်မှူးများနှင့် စီးပွါးအဆင့် 'C'နှင့် 'D'အဖွဲ့တွေမှ ကောက်ယူသည်။)

မှတ်ချက်။ ။လူငယ်အလုပ်လုပ်မည့်သူမရှိ၊ အများစုမှာငွေရှာထွက်နေကြသည်။ မြေယာမဲ့ ဆင်းရဲသား တောင်သူများသည် ၎င်းတို့အတွက် မြေယာသဘာဝအရင်းအမြစ် ရှားပါးသော်လည်း သူတို့လုပ်နိုင်သော ဇရိယာသည် သေးငယ်နေသဖြင့် ၎င်းတို့အတွက် အဆင်ပြေသည်။ လက်လုပ်လက်စားများသည် အလုပ်အကိုင်ရှားပါးသဖြင့် တောင်ယာနှင့်တွဲဖက်၍ အလုပ်လုပ်နေသော်လည်း စားဝတ်နေရေးမှာ အနည်းငယ်စိုးရိမ်အဆင့် ရှိနေသည်။

၂။ ကျေးရွာ၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ

၂.၁။ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ

၂.၁.၁။ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၀) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်း အမည်	အမျိုးအစား (၁/၂/၃)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်း တာဝန်	ဦးဆောင် ဖွဲ့စည်း သူများ (၄/၅)	စွမ်း ဆောင် နိုင်မှု (၆/၇/၈)
			ကျား	မ	ပေါင်း			
၁	ဆန်ဘဏ်	၁	၆၀	၇၀	၁၃၀	ငွေစု/ငွေချေး	၄	သင့်
၂	မွလ်ဘင်းလူငယ်အဖွဲ့ (MYA)	၂	၂၀	၄၀	၆၀	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး	၄	သင့်
၃	သောက်သုံးရေကော်မတီ	၂	၅	–	၅	သောက်ရေပုံမှန်ရရှိ	၄	သင့်
၄	လမ်းကော်မတီ	၂	၇	–	၇	ရွာတွင်း/ ပြင်လမ်းချောမွေ့ရန်	၄	သင့်
၅	မီးလင်းရေးကော်မတီ	၂	၁၂	၅	၁၇	လျှပ်စစ်မီးပုံမှန်ရရှိရန်	၄	သင့်
၆	မွလ်ဘင်းခရစ်ယာန်မိတ်သဟာရအဖွဲ့ (MCF)	၃	၁၁	၃	၁၄	ဘာသာရေးနှင့်လူမှုရေးလုပ်ငန်း	၄	ကောင်း
၇	တောင်သူအဖွဲ့	၁	၁၂	၁၅	၂၇	စိုက်ပျိုးရေး၊ သဘာဝထိန်းသိမ်းရေး၊ ဝမ်းစာဖူလုံရေး	၅	ကောင်း
၈	အရန်မီးသတ်အဖွဲ့	၂	၅	–	၅	ရွာတွင်းလုံချုံရေး	၅	သင့်
၉	လူငယ်အဖွဲ့ (MYA)	၂	၆	၁	၇	ကျေးရွာလူမှုရေး၊ဖွံ့ဖြိုးရေး ယဉ်ကျေးမှုထိန်းသိမ်းရေး	၄	သင့်

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အမျိုးအစား (၁/၂/၃)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန်	ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ (၄/၅)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (၆/၇/၈)
			ကျား	မ	ပေါင်း			
၁၀	ကျန်းမာရေး	၁	၆	၃	၉	မိခင်နှင့်ငါးနှစ်အောက်ကလေးများ	၅	သင့်

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁၈/၇/၂၀၁၅)

အုပ်စုအမျိုးအစား

(၁) စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု- လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ စသည့်

(၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ - ဥပမာ- အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့

(၃) ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့

ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ

(၄) ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင်

(၅) ပြင်ပအဖွဲ့အစည်း

အဖွဲ့စွမ်းဆောင်နိုင်မှုအခြေအနေ

(၆) ကောင်း

(၇) သင့်

(၈) ညံ့ (အားနည်း)

၂.၁.၂ ဖွံ့ဖြိုးရေးအထောက်အပံ့များအတွက် ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ အခြေအနေ

ဇယား (၁၁) ဖွံ့ဖြိုးရေးအထောက်အပံ့များအတွက် ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ အခြေအနေ

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစား(၁/၂/၃/၄/၅/၆/၇)	အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ်
၁	CORAD/GRET	၂	စိုက်ပျိုး/မွေးမြူရေး၊ဝမ်းစာဖူလုံရေး၊ သဘာဝအရင်းအမြစ်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက်ကူညီဆောင်ရွက်ပေးသည်။
၂	Save the Children	၂	၅နှစ်အောက်ကလေးကျန်းမာရေးနှင့်အာဟာရဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်ကူညီပေးသည်။
၃	LDC(ဆန်ဘဏ်)	၂	အသေးစားဆန်ဘဏ်လုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး၊စားနပ်ရိက္ခာနှင့်ပတ်သက်၍ကူညီပေးသည်။

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစား(၁/၂/၃/၄/၅/၆/၇)	အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ်
၄	KMSS	၂	မူကြိုကျောင်းနှင့်ကျန်းမာရေးလုပ်ငန်းများ တွင်ကူညီဆောင်ရွက်ပေးသည်။

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁၈/၇/၂၀၁၅)

(၁) ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)
(၂) အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)
(၃) အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း
(၄) ဘက်ပေါင်းစုံဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ - ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)
(၅) ကဏ္ဍအလိုက် ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်း (ဥပမာ - UK Aid, GIZ စသည့်)
(၆) ပရဟိတအဖွဲ့ (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)
(၇) ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ

၂.၂။ စီးပွားရေးနှင့်အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများ၊

၂.၂.၁။ စိုက်ပျိုးရေးသီးနှံ

၂.၂.၁.၁။ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုသည့် အိမ်ထောင်စု

ဇယား (၁၂) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုသည့် အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှု အရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင် သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၃၂	၁၂.၆၉%	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ဧကအောက် (၁ ဟတ် တာထိ)	၂၁၇	၈၆.၁၁%	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ ဧကမှ - ၅ ဧကထိ (၂ ဟတ်တာထိ)	၃	၁.၁၉%	တောင်သူငယ်
၄	၅ ဧကမှ-၁၂.၅ ဧကကြား (၂-၅ ဟတ်တာထိ)	-	-	အလယ်အလတ်စားတောင်သူ
၅	၁၂.၅ ဧကအထက် (၅ဟတ် တာနှင့် အထက်)	-	-	တောင်သူကြီး
	ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း	**၂၅၂**	**၁၀၀ %**	

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်း အချက်အလက်များ (၁၈/၇/၂၀၁၅) (ဆယ်အိမ်မှူး၊ ရာအိမ်မှူးများနှင့် စီးပွါးအဆင့် 'C'နှင့် 'D'အဖွဲ့တွေမှ ကောက်ယူသည်။)

၂.၂.၁.၂။ အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိက ရေအရင်းအမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့်ဧရိယာ

ဇယား (၁၃) အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိက ရေအရင်းအမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့်ဧရိယာ

စဉ်	အရင်းအမြစ်	အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိက	ရေသောက်ဧက	ရရှိနိုင်မှု(တနှစ်ပတ်လုံး/ ရာသီအလိုက်)
၁	ဆည်	–	–	
၂	ရေလွှဲဆည်	–	–	
၃	မြစ်ရေတင်စီမံကိန်း	–	–	
၄	ဆည်မြောင်း	–	–	
၅	အဝီစိတွင်း	–	–	
၆	လက်ငင် ရေတွင်း	–	–	
၇	စိမ့်စမ်းရေ	ပုဂ္ဂလိက	၁၅ဧက	၁၀ လ လုံလောက်။

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁၈/၇/၂၀၁၅)

၂.၂.၁.၃။ အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား (၁၄) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	ဧက	ယူနစ်	သီးနှံထွက်မှု			သီးနှံ စိုက်ပျိုးသည့် ကာလ	သွင်းအားစု လိုအပ်ချက် (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	အမြတ် ရရှိနိုင်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ် ချက်
			အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျှမ်းမျှ				
စပါး	–	–	–	–	–	–	–	–	
ပြောင်း	၂၀၀	တင်း	၁၅	၂၅	၂၀	၆ လ	မြင့်	နိမ့်	
ပဲ	၄၀	တင်း	၁၀	၂၀	၇	၃.၅ လ	လတ်	မြင့်	

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁၈/၇/၂၀၁၅)

၂.၂.၁.၄။ လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ

(လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာပိုင်ဆိုင်သောအိမ်ထောင်စုများ)

ဇယား(၁၅) လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ

စက်အမျိုးအစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ရွာပိုင်ဆိုင်မှု	မှတ်ချက်/ အခြေအနေ
ထွန်စက်	–		–
ရိတ်သိမ်းစက်	–		–
လက်တွန်းထွန်စက်	–		–
ခြွေလှေ့စက်	–		–
ရေစုပ်စက်	–		–
ခြေနင်းရေတင်စက်	–		–
မျိုးစေ့ချစက်	–		–
မြက်ရိတ်စက်	–		–

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁၈/၇/၂၀၁၅)

၂.၂.၁.၅။ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန် အထောက်အပံ့ပေးနိုင်သည့် အခြေအနေ ကောင်းများ

ဇယား(၁၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန် အထောက်အပံ့ပေးနိုင်သည့် အခြေအနေ ကောင်းများ

အခြေအနေ	ရှိ/မရှိ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေ(စိုက်ပျိုးမြေရရှိနိုင်မှု၊မြေဆီ၊ သြဇာ)	ရှိ	ယာမြေဧက (၂၀၀) ကျော်ရှိပြီး ပြောင်းနှင့်ပဲစိုက်ပျိုးနိုင်ကြသည်။
ရေအရင်းအမြစ်	ရှိ	ရေပိုက်ဖြင့် အခြားနေရာမှရေသွယ်ယူနိုင်လျှင် စိုက်မြေကွက်ပေါ်တွင် အထွက်တိုးလာမည်။
သဘာဝမြေဆွေး၊ သြဂဲနစ်	ရှိ	သဘာဝမြေဆွေးအနည်းငယ်ရှိ/ (ဝက်ချေး) သို့သော် အသုံးမချတတ်ပေ။
သြဂဲနစ်ပိုးသတ်ဆေး	မရှိ	
ချေးငွေရရှိမှု	ရှိ	GRET_MFI၊ စိုက်ဘဏ်၊ သ/မမ ရရှိကြပါသည်။
သွင်းအားစုဈေးကွက်	ရှိ	ဓါတ်မြေသြဇာကို မြို့နယ်စိုက်ပျိုးရေးရုံးမှ ရနိုင်၊သွင်းအားစုဈေးကွက်တွင် ကျယ်မှုမရှိ၊ တစ်ဆိုင်-နှစ်ဆိုင် (စိုက်ပျိုးရေးဆေးပစ္စည်း)သာ ရှိပြီးအသုံးပြုမှု နည်းသည်။

အခြေအနေ	ရှိ/မရှိ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်	ရှိ	ပွဲစားမှတစ်ဆင့်ရောင်းဝယ်မှုပြုကြသည်။
ထုတ်လုပ်မှုဈေးကွက်နှင့်ကုန်သွယ်မှု	မရှိ	
အခြား(၁)	–	
အခြား(၂)	–	
အခြား(၃)	–	

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁၈/၇/၂၀၁၅)

၂.၂.၁.၆။ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၁၇) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာ	ရှိ/မရှိ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေယာအသုံးချနိုင်မှု	ရှိ	သို့သော်မြေယာချဲ့ထွင်နိုင်မှုမရှိတော့ပေ။
ငွေကြေးအရင်းအနှီးလက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	ငွေကြေးအရင်းအနှီးလက်လှမ်းမှီမှုနည်းသည်
သွင်းအားစုတတ်နိုင်မှု	မရှိ	အသုံးပြုမှုနည်းကြသည်။
ကျွမ်းကျင်လုပ်သားရှားပါးမှု	ရှိ	အခြားဒေသများသို့သွားရောက်လုပ်ကိုင်သူများပြားသောကြောင့်ကျွမ်းကျင်လုပ်သားရှားရှားပါးကြသည်။
ဆည်မြောင်းရေရရှိမှု	မရှိ	
မိုးရေမလုံလောက်မှု	ရှိ	ရာသီဥတုဖောက်ပြန်မှုနှင့်သစ်တောပြုန်းတီးမှုမြင့်မားသောကြောင့်မိုးရေမလုံလောက်ပေ။
စိုက်ပျိုးရေသွင်းအားစုများအချိန်မှီအသုံးပြုနိုင်မှု	မရှိ	သယ်ယူပို့ဆောင်မှုခက်ခဲ၊လမ်းခရီးကြမ့်ကြာတတ်ကြသည်။
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါ	ရှိ	ဖျက်ပိုးအနည်းငယ်မျှသာကျရောက်သည်။
နည်းပညာအကူအညီနှင့်နည်းလမ်းများ	မရှိ	မြို့နယ်အဆင့်တွင်သာရှိပြီး၊ကျေးရွာတွင်ရရှိနိုင်မှု ခက်ခဲသည်။
ဈေးကွက်လက်လှမ်းမှီမှု	မရှိ	တီးတိန်မြို့နှင့် ၁၀ မိုင်ကျော်ကွာဝေး သောကြောင့်လွတ်လပ်စွာ ရောင်းချနိုင်သည်။
အစိုးရမူဝါဒနှင့် စီမံချက်အထောက်အပံ့များ	မရှိ	

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁၈/၇/၂၀၁၅)

၂.၂.၂။ မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း

၂.၂.၂.၁။ မွေးမြူရေးပိုင်ဆိုင်မှုနှင့်ငါးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်း(အိမ်ထောင်စု)

ဇယား (၁၈) မွေးမြူရေးပိုင်ဆိုင်မှုနှင့်ငါးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်း(အိမ်ထောင်စု)

မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
မွေးမြူရေး		
နွားနောက်	၂၅	နေရာဒေသနှင့်ကိုက်ညီမှုရှိ(၃၂)ကောင်
မြင်း	၁	(၂)ကောင်
ဆိတ်	၁၄၄	တနိုင်တပိုင်မွေး(၃၁၃)ကောင်
ဝက်	၁၅၉	တနိုင်တပိုင်မွေး(၂၃၁)ကောင်
ကြက်	၁၇၀	တနိုင်တပိုင်မွေး(၆၉၉)ကောင်
အခြား–နွားနောက်	၂	တနိုင်တပိုင်(၁၂)ကောင်
ငါးကန်	ရှိ	(၁၀၀×၃၀)ပေအသေးစားကန်
ပုဇွန်ကန်	မရှိ	
ရေချိုငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	မရှိ	
ကမ်းလွန်ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	မရှိ	
ဂဏာန်းမွေးမြူရေးလုပ်ငန်း	မရှိ	

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁၈/၇/၂၀၁၅)

၂.၂.၂.၂။ မွေးမြူရေးနှင့် ငါးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေနိုင်သည့် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၉) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေနိုင်သည့် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
စားကျက်မြေ	စားကျက်မြေများမရှိပေ။
ရေရရှိမှု	မွေးမြူရေးအတွက်ရေရရှိနိုင်သည်။
တိရစ္ဆာန်မျိုး	နွား/နွားနောက်နှင့်ဆိတ်များဒေသနှင့်ကိုက်ညီမှုရှိပြီးမွေးမြူကြသည်။
ချေးငွေ	စိုက်ဘဏ်၊ သ/မ၊ဆန်ဘဏ်အဖွဲ့အစည်းများမှချေးငွေရရှိသည်။
သွင်းအားစုဈေးကွက်	ကြက်စာ၊ဝက်စာများကိုတီးတိန်မြို့နှင့်ကလေးမြို့များမှရရှိသည်။

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်	တီးတိန်၊ကလေးနှင့်အိန္ဒိယနိုင်ငံများမှဝန်ဆောင်မှုအချို့ရရှိနိုင်သည်။
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	တီးတိန်မြို့အသားဆိုင်၊ဈေးဆိုင်များတွင်အလွယ်တကူရောင်းချနိုင်။ သို့သော် ကျေးရွာအတွင်းသာလျှင်အရောင်းအဝယ်လုပ်ကြသည်။
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်းမြေနေရာရှိမှု	-
အခြား(၁)	–
အခြား(၂)	–
အခြား(၃)	–

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ(၂၄/၇/၂၀၁၅) (တောင်သူအဖွဲ့နှင့် ရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့၊ ဆန်ဘဏ်အဖွဲ့တွေမှ ကောက်ယူသည်။)

၂.၂.၂.၃။ အသား/ငါးထုတ်လုပ်မှုကို အဟန့်အတားဖြစ်စေသည့် ပြဿနာနှင့်စိမ်ခေါ်မှု

ဇယား(၂၀) အသား/ငါးထုတ်လုပ်မှုကို အဟန့်အတားဖြစ်စေသည့် ပြဿနာနှင့်စိမ်ခေါ်မှု

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲစိန်ခေါ်မှုများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
ဈေးငွေလက်လှမ်းမှီမှု	လုံလောက်သောအရင်းအနှီးမရနိုင်(အကောင်အထည်မဖော်နိုင်)၊ စီးပွားဖြစ်မွေးမြူရန် နည်းပညာအားနည်းကြသည်။
ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွားမှု	ကြက်ငှက်တုတ်ကွေး ဖြစ်ပွားမှုကြောင့် သေဆုံးမှုများရှိသည်။
မွေးမြူရေးနှင့် ကုသရေးဆိုင်ရာဗဟုသုတ	မွေးမြူရေးနှင့် ကုသရေးဆိုင်ရာဗဟုသုတအား လက်လှမ်းမှီမှု အားနည်းကြသည်။
စီးပွားဖြစ်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများအတွက် လိုင်စင်လက်လှမ်းမှီမှု	စီးပွါးဖြစ်အောင် မမွေးမြူနိုင်ကြပေ၊ အရင်းအနှီး ခက်ခဲသောကြောင့်ဖြစ်သည်။
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါးဖမ်းခွင့် လက်လှမ်းမှီမှု	မရှိ(မြစ်နှင့်အလှမ်းဝေး)
ငါးဖမ်းခွင့် ကုန်ကျစရိတ်မြင့်မားမှု	မရှိ

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁၈/၇/၂၀၁၅)

၂.၂.၃။ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ

၂.၂.၃.၁။ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစားများ

ဇယား (၂၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစားများ

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်း အရေ အတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေ အတွက်	မိသားစု ဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၁	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝ အရင်းအမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း				
၂	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း				
၃	လျှပ်စစ်၊ဓာတ်ငွေ့နှင့်ရေပေးဝေရေး				
၄	ဆောက်လုပ်ရေး၊လက်သမား၊ပန်းရံလုပ်ငန်း	၁၁			လက်သမား၊ပန်းရံလုပ်ကိုင်ကြသည်။သို့သော်အချိန်တိုင်းအလုပ်မရှိကြပေ။အသင့်အတင့်အဆင်ပြေကြသည်။
၅	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး				
၆	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ)				
၇	လက်လီ-လက်ကားရောင်းဝယ်ရေး	၁၂			မီးဖိုချောင်သုံးပစ္စည်း၊ဆီ၊ဆား၊ကြက်သွန်၊ဖြူ/နီ၊အချိုမှုန့်၊နနွင်းမှုန့်ရောင်းဝယ်ကြသည်။စီးပွားရေးအသင့်အတင့်အဆင်ပြေကြသည်
၈	ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင်လုပ်ငန်း				
၉	ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး				
၁၀	ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ်၊ ငွေချေးခြင်းလုပ်ငန်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)				
၁၁	အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ်ငှားရမ်းခြင်းနှင့်ဆက်စပ်သောလုပ်ငန်းများ				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်း အရေ အတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေ အတွက်	မိသားစု ဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၁၂	ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့်ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)	၁၅			ဌာနအစုံတွင်လုပ်ကိုင်ကြသည်။ (မည်သည့်ဌာနများတွင်လုပ်သည်ကိုမမေးခဲ့ပေ)ပုံမှန်လစာရခြင်းနှင့်လစာတိုးလာခြင်းကြောင့်စီးပွားရေးတွက်ခြေကိုက်မှုကောင်းသည်
၁၃	ပညာရေး				
၁၄	ကျန်းမာရေး				
၁၅	လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ				
၁၆	အခြားကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းရှင်များ (အထက်ဖော်ပြပါလုပ်ငန်းများမှ အပ)	၁၃			အလုပ်လုပ်စရာ အမြဲမရှိသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ကျပန်းလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ကြသည်။ လုပ်ငန်းစုံလုပ်ကိုင်ကြသည်။ တွက်ခြေကိုက်မှုနည်းသည်။
၁၇	ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင်လုပ်ကိုင်သူများ				

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်း အချက်အလက်များ(၂၄/၇/၂၀၁၅) (ရပ်မိရပ်ဖနှင့် ဆယ်အိမ်မှူးအဖွဲ့တွေမှ ကောက်ယူ သည်။)

၂.၂.၃.၂။ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက်ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား(၂၂)စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက်ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

အခွင့်အလမ်းများ	ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ
ဆိုင်ကယ်၊ဖုန်းပြင်ဖို့စိတ်ဝင်စားသူများ၊ အမျိုးသမီးလူငယ်များလည်း အပ်ချုပ်၊ ယက်ကန်းသင်တန်းကို စိတ်ဝင်စားကြသည်။	အရင်းအနှီးမတတ်နိုင်။ နည်းပညာလက်လှမ်းမမှီ၊ သင်တန်းတက်ရန် စရိတ်မတတ်နိုင်ခြင်း
ခရီးသွား လှည့်လည်မှုများအတွက် အလားအလာကောင်းသောနေရာဖြစ်သည်။	ခရီးသွားဧည့်သည်များလာရောက်နိုင်ရန်အဖက် ဖက်မှ ကူညီမှုမရှိ သေးပါ။

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၈/၇/၂၀၁၅)

၂.၃။ ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်

ဇယား (၂၃) ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမှီမှု	အနီးဆုံးဈေး	အကြီးစားဈေးကွက်
ရွာမှအကွာအဝေး(ကီလိုမီတာ)	(၁၈)မိုင်၊တီးတိန်	(၄၅)မိုင်၊ကလေးမြို့
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလမ်းကြောင်းနှင့် ၎င်း၏အထောက်အပံ့များ	ကား၊ဆိုင်ကယ်	ကား၊ ကုန်တင်ကား၊ ဆယ်ဘီးကား
ကုန်စည်အမျိုးအစားနှင့်ဝန်ဆောင် ပေးနိုင်မှု	အစားအသောက်ပစ္စည်းများ၊အ ဝတ် အထည်များ	အိမ်သုံးပစ္စည်း၊ အိမ်ဆောက်ပစ္စည်းများ။ ဆေးဝါးအသုံးအဆောင်
ဈေးအခြေခံအဆောက်အဦးနှင့်ဝန်ဆောင်မှု	(တိုက်ဈေးဆိုင်)၊ဝန်ဆောင်မှုအသင့်အတင့်အိမ်ဈေးဆိုင်နှင့်တွဲဖက်ရောင်း	ပွဲရုံနှင့်ဈေးဆိုင် ဝန်ဆောင်မှုကောင်း၊ အဆောက်အဦးကောင်း

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၈/၇/၂၀၁၅)

၂.၄။ ငွေကြေးလက်လှမ်းမှီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား (၂၄) ငွေကြေးလက်လှမ်းမှီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့်နေရာ	ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည်ပေးဆပ်မည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း	အပေါင်ခံပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန်အခက်အခဲများ
အစိုးရဘဏ်	သ/မ	၆ လ	၂%	(၄)ဦးကို အာမခံ(၂) ဦးလိုအပ်	စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းကြီး
ပုဂ္ဂလိကဘဏ်	မရှိ				
ပုဂ္ဂလိက အသေးစား ချေးငွေဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍ	မရှိ				
အဖွဲ့အလိုက်ငွေစု/ငွေချေး အစီအစဉ်	ဆန်ဘဏ်	၆ လ	၂%	အာမခံပေးမည့်သူလိုအပ်	အဖွဲ့ဝင်များသာရ
ငွေချေးပေးသူ	မရှိ				
အပေါင်ဆိုင်	မရှိ				
မိတ်ဆွေနှင့်ဆွေမျိုးများ	ရှိ	အကန့်အသတ်မရှိ	မရှိ	မလို	–

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ(၂၄/၇/၂၀၁၅) (ရပ်မိရပ်ဖနှင့် ဆယ်အိမ်မှူးအဖွဲ့တွေမှ ကောက်ယူသည်။)

၂.၅။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချခြင်းအပါအဝင်ပါတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

၂.၅.၁။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၅) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေဆီဩဇာကြွယ်ဝမှု	**နည်း**	မြေဆီလွှာကောင်းပြီး၊ ထိန်းသိမ်းမှုစနစ်များ ပြုလုပ်လေ့ကျင့်နေသည်။
အပင်မျိုးစိတ်များ	**သင့်**	သစ်တောခုတ်ခြင်း၊တောမီးလောင်ကျွမ်းမှုတို့ကြောင့်အပင်မျိုးစိတ်များရှားပါးလာသည်။
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်မှု	**မရှိ**	ပိုးမွှားရောဂါကျရောက်မှုအဖြစ်နည်းသည်။
ရေအရင်းအမြစ်	**သင့်**	ရေထွက်နည်းလာသည်။သစ်တောပြုန်းတီးမှုကြောင့်ဖြစ်သည်။
ငါးမျိုးကွဲများ	-	
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	-	
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု	**မရှိ**	အမိုက်ကျင်းတူးစနစ်သုံး၊ အမိုက်ပုံးထားကြသည်

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁၈/၇/၂၀၁၅)

၂.၅.၂။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချခြင်း

ဇယား (၂၆) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချခြင်း

အမျိုးအစား	အန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ခြေ (နည်း/လတ်/များ)	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်	လက်ရှိဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချရေးအလေ့အကျင့်များ
ရေလွှမ်းမိုးခြင်း	နည်း	ဖြစ်ပေါ်ခြင်းမရှိ	မရှိ
မီးဘေး	နည်း	ကျေးရွာအတွင်းမီးဘေးဥပဒေသတ်မှတ်ချက်ရှိ၊သို့သော်တစ်ခြားရွာမှ တောမီးကူးလောင်တတ်။	အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့နှင့်လူငယ်အဖွဲ့များမှပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအစီအစဉ်များရှိသည်။

အမျိုးအစား	အန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ခြေ (နည်း/လတ်/များ)	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်	လက်ရှိဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချရေးအလေ့အကျင့်များ
မုန်တိုင်း	နည်း	ဖြစ်ခဲ	မရှိ
မိုးခေါင်ခြင်း	လတ်	ရာသီဥတုဖောက်ပြန်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။သစ်တောများပြုန်းတီးလာခြင်း။	သစ်ပင်များထိန်းသိမ်းမှုပြု၊သစ်ပင်စိုက်ပျိုး ရေးလုပ်ငန်းများလုပ်သည်။
အအေးလှိုင်း	နည်း	အအေးလှိုင်းမရှိ၊	မရှိ
တိရစ္ဆာန်ရောဂါဖြစ်ပွါးမှု	လတ်	ကြက်နာ၊လည်လိမ်၊နွား(လျှာနာ၊ခွါနာ၊ပေါင်ပုတ်)	မြို့နယ်တိမွေး/ကုများ မှဆေးရှားများနှင့်လာရောက်ကုသပေးသည်။သို့သော်ရံဖန်ရံခါသာဖြစ်သည်
လူရောဂါဖြစ်ပွါးမှု	နည်း	အဖြစ်များသောရောဂါနှင့်ကူးစက်လွယ်သောရောဂါ(ငှက်ဖျား၊ဝမ်းပျက်/လျှော၊ချောင်းဆိုး၊တီဘီ)	ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ၊NGOများမှပညာပေးသင်တန်းများပေးကြသည်။

ရည်ညွှန်း။ ။ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁၈/၇/၂၀၁၅)

၂.၆။ ပညာရေးနှင့်စာတတ်မြောက်မှု

၂.၆.၁။ စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၂၇) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်း နှင့် တက္ကသိုလ်ပညာ ပြီးစီးမှုနှုန်း

ပညာရေး	ကျား	မ	ပေါင်း	၉နှစ်နှင့် အထက်၊ ကျောင်းနေ လူဦးရေ၏ %
လုံးဝကျောင်းမနေသူများ	၁၄၅	၁၅၇	၃၀၂	%
ဘာသာရေးအခြေပြုပညာရေး	–	–	–	
မူလတန်းပညာရေးပြီးဆုံး သူများ	၁၉၄	၁၆၇	၃၆၁	၂၈%
အလယ်တန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူများ	၁၁၃	၁၅၈	၂၇၁	၂၁%
အထက်တန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူများ	၁၃၇	၁၂၈	၂၆၅	၂၀%

ပညာရေး	ကျား	မ	ပေါင်း	၉နှစ်နှင့် အထက်၊ ကျောင်းနေ လူဦးရေ၏ %
တက္ကသိုလ်ပညာပြီးဆုံးသူများ	၂၉	၃၅	၆၄	၅%
၉ နှစ်အထက်လူဦးရေပေါင်း	၆၂၈	၆၃၅	၁၂၆၃	၈၆.၆၈%

ရည်ညွှန်း။ ။ကျေးရွာကျောင်းတက်နိုင်းအခြေအနေကို မိဘဆရာအသင်းများနှင့်ကျောင်းအုပ်ကြီး ဆ ရာ မကြီး၏သတင်းအချက်အလက်များ(၂၄/၇/၂၀၁၅) နေ့မှ ကောက်ယူသည်။

၂.၆.၂။ ကျောင်းအပ်နှုန်း

ဇယား (၂၈) ကျောင်းအပ်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း	စုစုပေါင်းကျောင်းနေအရွယ် လူဦးရေ၏ %
မူလတန်း(၅-၉နှစ်)	၁၁၁	၈၀	၁၉၁	**၁၃၀%**
အလယ်တန်း (၁၀-၁၄နှစ်)	၄၂	၅၈	၁၀၀	**၅၁%**
အထက်တန်း (၁၅-၁၆ နှစ်ကြား)	၁၅	၄၈	၆၃	
တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား၊သူ	၁၁	၁၅	၂၆	

ရည်ညွှန်း။ ။ကျေးရွာကျောင်းတက်နှုန်းအခြေအနေကို မိဘဆရာအသင်းများနှင့် ကျောင်းအုပ်ကြီး ဆရာမကြီး၏သတင်းအချက်အလက်များ(၂၄/၇/၂၀၁၅) နေ့မှ ကောက်ယူသည်။

၂.၆.၃။ စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေနှင့် လက်လှမ်းမှီမှု

ဇယား (၂၉) စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေနှင့် လက်လှမ်းမှီမှု

အကြောင်းအရာ	မူလတန်းကျောင်း	အလယ်တန်းကျောင်း/ အထကခွဲ
ရွာမှအကွာအဝေး(ကီလိုမီတာ) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု စာသင်ကျောင်းအရွယ်အစား (အလျား၊ အနံ၊အမြင့်)	(၁)မိုင် စက်ဘီး၊ဆိုက်ကယ် –၉၆×၂၃×၉ (မူလတန်းအဆောင်–၁) –၈၀×၃၀×၁၂ (မူလတန်းအဆောင်–၂)	(၁)မိုင် စက်ဘီး၊ဆိုက်ကယ် –၁၂၈×၂၇×၁၀ (အလယ်တန်း) –၁၂၀×၃၀×၁၂ (အထက်တန်း)
အမိုး၊နံရံ၊အခင်း အရည်အသွေး ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ (လုံလောက်မှုရှိ/မရှိ)	သွပ်၊ပျဉ်ပြား၊ပျဉ်ပြား၊ညှံ့ **မရှိ**	သွပ်၊ပျဉ်ပြား၊ပျဉ်ပြား၊ညှံ့ မရှိ၊အရမ်းဟောင်းနွမ်း၊ ကျောင်း သားဦးရေများ

အကြောင်းအရာ	မူလတန်းကျောင်း			အလယ်တန်းကျောင်း/ အထကခွဲ		
ကျောင်းဆရာဦးရေ	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
	၁	၆	၇	-	၇	၇

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်း အချက်အလက်များ(၂၄/၇/၂၀၁၅) (ရပ်မိရပ်ဖနှင့် မိဘဆရာအသင်းအဖွဲ့တွေမှ ကောက် ယူသည်။)

၂.၆.၄။ ပညာရေးအခက်အခဲနှင့်ပြဿနာများ

ဇယား (၃၀) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့်ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းဆရာ/မ ဦးရေ	ဆရာ/မဦးရေ(၁၄)ဦး၊ကျောင်းသားဦးရေများပြီးဆရာ/မ များမလုံလောက်လုပ်အားပေးခေါ်ကြသည်။
တပည့် - ဆရာအချိုး	၂၇
မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း	
မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေး အထူးအစီအစဉ်	မရှိ
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့်စာရေးကရိယာ	လိုအပ်သည့်ကျောင်းသုံးကိရိယာများလုံလောက်စွာမထောက်ပံ့နိုင်ပါ။
ဆင်းရဲသောမိသားစုများအတွက် ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်မှု	မြင့်မား၊unicefမှထောက်ပံ့ပေးခြင်းဖြင့်အနည်းငယ် အဆင်ပြေ မှုရှိ။
မိဘဆရာအသင်း၏အခန်းကဏ္ဍ	ကျောင်းသားများ၏ပညာရေးဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်စိတ်ဝင်စားမှုများသည်။ မိဘနှင့်ဆရာ ပူးပေါင်းမှု အား ကောင်း သည်။

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁၈/၇/၂၀၁၅)

၂.၇။ ကျန်းမာရေးနှင့်အာဟာရ

၂.၇.၁။ အဖြစ်များသောရောဂါ

ဇယား (၃၁) အဖြစ်များသောရောဂါ

၁.ငှက်ဖျား	၂. ဝမ်းပျက်/လျှော	၃. တုပ်ကွေး	၄. တီဘီ
၅.	၆.	၇.	၈.

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁၈/၇/၂၀၁၅)(သားဖွားဆရာမ၊အရံသားဖွားဆရာမနှင့်ကျန်းမာရေးလုပ်သားများထံမှ ဆွေးနွေးကောက်ယူသည်။)

၂.၇.၂။ ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ(ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၂) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ(ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီးအကွာအဝေး (ကီလိုမီ တာ)	အခန်း/ ကုတင် (လုံလောက်မှုရှိ /မရှိ)	ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးနှင့်ပတ်သက်သောအသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ(လုံလောက်မှု/ မလုံလောက်မှု)	မှတ်ချက်
ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန	ရွာတွင်း	မရှိ	ဆရာဝန်....(HA -1) သူနာပြု.... သားဖွားဆရာမ....(၁)ဦး ကျန်းမာရေးလုပ်သား.(၁)ဦး	မလုံလောက်	ဆေးဝါးကျွမ်းကျင်လိုအပ်
ဆေးရုံ	(၁၈) မိုင်	ရှိ	ဆရာဝန်.......... သူနာပြု........ သားဖွားဆရာမ.......... ကျန်းမာ ရေးလုပ်သား	လုံလောက်	မြို့ (တီးတိန်)
ဆေးဆိုင်	(၁)မိုင်	ရှိ	ဆေးဝါးကျွမ်းကျင်သူ	လက်လှမ်းမှီမှု (မရှိ) ဆေးဝါး. (လုံလောက်) သိုလှောင်ပုံစနစ် (မရှိ) အအေးခန်းစနစ် (မရှိ)	

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိ သော သတင်းအချက်အလက်များ(၁၈/၇/၂၀၁၅) (သားဖွားဆရာမ၊အရံသားဖွားဆရာမနှင့်ကျန်းမာရေးလုပ်သားများထံမှ ဆွေးနွေးကောက်ယူသည်။)

မှတ်ချက်။ ။ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေးခန်းမရှိ။ ရွာတွင် အရေးပေါ်ကုသနိုင်ရန် ဆေးဝါး ကျွမ်းကျင် ဆရာဝန်တစ်ယောက်တော့ လိုအပ်သည်ဟု ပြောဆိုကြသည်။

၂.၈။ ရေနှင့်သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ

၂.၈.၁။ သောက်သုံးရေရရှိမှု

ဇယား (၃၃) သောက်သုံးရေရရှိမှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အရေအတွက်	အကောင်း/အဆိုး	လက်ရှိ/လုံလောက်မှု နွေ	မိုး	ဆောင်း
ရေတွင်း	–				
အဝီစိတွင်း	–				
အဝီစိတွင်း၊ စက်တွင်း	–				
ကန်	–				
မြစ်/ချောင်း	–				
မိုးရေသိုလှောင်ကန်	၂	သင့်	နည်း	လောက်	နည်း
စိမ့်စမ်းရေသွယ်တန်ခြင်း	(၁)ခု	ကောင်း	နည်း	လောက်	လောက်

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁၈/၇/၂၀၁၅) (သားဖွားဆရာမ၊အရံသားဖွားဆရာမနှင့်ကျန်းမာ ရေး လုပ်သားများထံမှ ဆွေးနွေးကောက်ယူသည်။)

၂.၈.၂။ သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စုအရေ အတွက်)

ဇယား (၃၄) သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စုအရေ အတွက်)

သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်သာ အမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု	ရှင်းလင်းချက်
ယင်လုံအိမ်သာ	၁၈၂	ကျန်းမာရေးဗဟုသုတရှိ၊ မရှိသောသူများ ရွာလူထုမှကျင်းတူးပေး၊ အစိုးရနှင့်NGOများမှ ကူညီပေးကြသည်။
ကျင်းအိမ်သာ	၇၀	ရေလောင်းအိမ်သာခွက်၊ ပိုက်မဝယ်နိုင်ကြသေးသူများ ဖြစ်သည်။ (မရှိဆင်းရဲသူများ)
တောထိုင်	-	
စုစုပေါင်း	၂၅၂	

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်း အချက်အလက်များ(၁၈/၇/၂၀၁၅) (ရပ်မိရပ်ဖနှင့် ဆယ်အိမ်မှူးအဖွဲ့တွေမှ ကောက်ယူသည်။)

၂.၉။ လမ်းတံတားတည်ရှိမှု

၂.၉.၁ ။ ကျေးရွာများတွင်လမ်းတံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

ဇယား (၃၅) ကျေးရွာများတွင်လမ်းတံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

လမ်းတံတား အမျိုးအစား	အမျိုးအစား (၁၊၂၊၃)	ကောင်း/ ဆိုး	တည်ဆောက် ခဲ့သော နှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု		လမ်းအရှည် (ကီလိုမီတာ)
				ပွင့်လင်း ရာသီ	တစ်နှစ် ပါတ်လုံး	
လမ်း	၁	ဆိုး	၁၉၅၀	၁	–	(၁၈)မိုင်
ချဉ်းကပ်လမ်း	မရှိ	မရှိ	မရှိ	မရှိ	မရှိ	မရှိ

၁၊ မြေသားလမ်း ၂၊ ကတ္တရာ ၃၊ ကျောက်ခင်းလမ်း

လမ်းတံတား အမျိုးအစား	အရွယ်အစား	ကောင်း/ ဆိုး	တည်ဆောက် ခဲ့သော နှစ်	အသုံးပြုနိုင်သည့်ရာသီ	
				ပွင့်လင်း ရာသီ	တစ်နှစ်လုံး
ဆိပ်ခံတံတား	–	–	–		
တံတား	–	–	–		
ကြိုးတံတား	–	–	–		
ရေပြွန်	(၂×၃)ပေ နှစ်ခု	ကောင်း	၂၀၁၅ခုနှစ်	–	ကောင်း

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ(၁၈/၇/၂၀၁၅)

၂.၉.၂။ ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၃၆) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး (ကီလိုမီတာ)	ယာဉ်အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု	
			ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပါတ်လုံး
မြစ်ကြောင်း	–	–	–	–
ပင်လယ်ရေကြောင်း	–	–	–	–

၁ " လှေ၊သမ္ဗာန် ၂ - မော်တော် ၃ - သင်္ဘော

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁၈/၇/၂၀၁၅)

၂.၉.၃။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ဇယား (၃၇) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုးအစား	စက်လှေ၊	လှေ၊ သမ္ဗာန်	ဆိုင်ကယ်	မော်တော်ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီး၊ ထော်လာဂျီ	ဘတ်စ်ကား	လှေ	မြင်းလှည်း
အရေအတွက်	–	–	–	၁၀၁စီး	(၂)စီး	–	–	–

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသတင်း အချက်အလက်များ(၁၈/၇/၂၀၁၅) (ရပ်မိရပ်ဖနှင့် ဆယ်အိမ်မှူးအဖွဲ့တွေမှ ကောက်ယူသည်။)

မှတ်ချက်။ ။ ကျေးရွာကလေးများသည်မြို့ပေါ်ကျောင်းမှာတက်နေသဖြင့်သယ်ယူပို့ဆောင် ရေးယာဉ် ရှိနိုင်ပါကပိုမိုအဆင်ပြေနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

၂.၁၀။ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၃၈) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

အရင်းအမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ် (ကောင်း/သင့်/ညံ့)	အခက်အခဲရှိ/မရှိ
မဟာဓါတ်အားလိုင်း	–	–	–
ဆိုလာစနစ်	၂၈	သင့်	မရှိ
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်	၂၅၂	သင့်	ရှိ
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်	၁	သင့်	ဆီရှားပါး၊ဆီဈေးကြီး
လေစွမ်းအင်	–	–	–
ဇီဝလောင်စာ	–	–	–

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသတင်းအချက်အလက်များ(၂၄/၇/၂၀၁၅) (ရပ်မိရပ်ဖနှင့်ဆယ်အိမ်မှူးအဖွဲ့၊ရပ်မိရပ်ဖများနှင့်မီးလင်း ရေး ကော်မတီများထံမှ ကောက်ယူသည်။)

မှတ်ချက်။ ။ကိုယ်ထူကိုယ်ထဖြင့် ပြုပြင်တည်ထောင်ထားသော တာဘိုင်လျှပ်စစ်မီးဖြစ်သည်။ ရေကာတာကောင်းကောင်း မဆောက်လုပ်နိုင်သေးသဖြင့် ရေတိုက်စားခြင်းကြောင့် ခဏခဏ ပျက်စီးမှု ရှိသည်။

၂.၁၁။ ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာနည်းပညာ

ဇယား (၃၉) ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာနည်းပညာ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	အင်တာနက်	သတင်းစာ နှင့်ဂျာနယ်	အခြား
အရေ အတွက်	၃၉	၁၀	၄၀	–	–	–

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁၈/၇/၂၀၁၅)

၂.၁၂။ ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၀) ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

လုပ်ငန်း	ရှိ/ မရှိ	ဝန်ဆောင်မှု
အပန်းဖြေနိုင်သည့်နေရာများအား လက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	ဗွီဒီယိုရုံ၊လက်ဖက်ရည်ဆိုင်များတွင် အပန်းဖြေ နိုင်ကြသည်။
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ရှိ	လမ်းပြုပြင်ခြင်း၊ တံတားပြုပြင်ခြင်းများတွင် ဝန်ဆောင်မှုများပေးခြင်းတွင် ပါဝင်ကြသည်။
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ရှိ	ဘာသာရေးပွဲများတွင်ဝန်ဆောင်မှုများပေးခြင်း၊ (သီချင်းဆိုခြင်း၊ ကပြဖျော်ဖြေခြင်း)ဖြင့် ပါဝင် ကြသည်။
အားကစားအဆောင်အယောင်များအား လက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	ကျေးရွာအားကစားကွင်း၊ အားကစားပြိုင်ပွဲ စသည်တိုင်းတွင် ပါဝင်ခွင့်ရှိသည် (ကျောင်း အားကစားကွင်း) သို့သော် ကစားကွင်းကောင်း ကောင်း မရှိပါ။
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ရှိ	ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများတွင်ကိုယ်စားလှယ် အဖြစ်ပါဝင်ခြင်း၊ စေတနာအကျိုးဆောင်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုထိန်းသိမ်းရေး	ရှိ	ချင်းရိုးရာဒေသပွဲများတွင် ပါဝင်ကပြ ဖျော်ဖြေ ကြသည်။
စာကြည့်တိုက်၊အင်တာနက်စသည်များ အားလက်လှမ်းမှီမှု	မရှိ	

ရည်ညွှန်း။ ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၈/၇/၂၀၁၅) (လိုင်လိုးလူငယ်အဖွဲ့တွေနှင့်မေးမြန်းဆွေးနွေး ကောက်ယူသည်။)

မှတ်ချက်။   ။ MYA(မွလ်ဘင်းလူငယ်အဖွဲ့)နှင့် MCF(မွလ်ဘင်းခရစ်ယာန် မိတ်သဟာရအဖွဲ့) များသည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ဘာသာရေး၊လူမှုရေး၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အဓိက လုပ်ဆောင်ပြီး ရာသီအလိုက် ရွာတွင်း ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး၊ ရွာတွင်းလမ်း၊ အိမ်ကြို အိမ်ကြား လမ်းများပြုပြင်ခြင်း၊ အရေးပေါ်လူနာရှိပါက ကူညီသည့်လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်သည့်အပြင် ဒေသပွဲများကို ဦးဆောင်ပြီးလုပ်ကြသည်။ မျိုးဆက်သစ်များစာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှုတတ်မြောက်ရေး အတွက် အချိန်ခါနှင့်သင့်လျော်စွာ စီစဉ်ဆောင်ရွက်လေ့ရှိသည်။ သို့သော် လူငယ်အများစုမှာ ပညာတတ်မြောက်မှုအလွန်နည်းပါးပြီး ဝမ်းစာအတွက်ခရီးထွက် (ပြည်တွင်း/ပြည်ပ)၊ အလုပ်လုပ်နေကြသည်။ အိမ်တွင်းမှုပညာတစ်ခုခု တတ်မြောက်မည်ဆိုပါက တခြားတိုင်းပြည်သွားပြီး အစေခံလုပ်စရာ မလိုတော့ဘူးလို့ လူငယ်တစ်ယောက်မှ ပြောပြပါသည်။

၂.၁၃။ ကျေးရွာဘေးကင်းလုံခြုံမှုအခြေအနေ

၂.၁၃.၁ ။ ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ဝန်ဆောင်မှု၊အထောက်အကူများအားလက်လှမ်းမှီမှု

ဇယား (၄၁) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ဝန်ဆောင်မှု၊အထောက်အကူများအားလက်လှမ်းမှီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှိ/ မရှိ	ရှင်းလင်းချက်
ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ အဆောက်အဦးများအား လက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	တယ်လီဖုန်းလိုင်းအဆက်ဆက်သွယ်မှုရှိသည်၊ သို့သော်တာဝါတိုင်နှင့်နည်းနည်းအ လှမ်းဝေးသည်။
အာမခံလုပ်ငန်းများအား လက်လှမ်းမှီမှု	မရှိ	အာမခံလုပ်ငန်းများအား လက်လှမ်းမှီမှုမရှိ။
လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေးအစီအစဉ်	မရှိ	လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချရေးအစီအစဉ်နှင့်ပတ်သက်၍ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားမှုများမရှိ။
ရဲစခန်းများအား လက်လှမ်းမှီမှု	မရှိ	အလှမ်းဝေးသည်။

ရည်ညွှန်း။   ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ(၁၈/၇/၂၀၁၅) (ရပ်မိရပ်ဖနှင့် ဆယ်အိမ်မှူးအဖွဲ့တွေမှ ကောက်ယူသည်။)

၂.၁၃.၂ ။ မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

	လူကုန်ကူးမှု	ခိုးမှု	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
ပြင်းထန်/မထန်	သာမာန်	သာမာန်	သာမာန်	သာမာန်

ရည်ညွှန်း။   ။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁၈/၇/၂၀၁၅)

Note:

၁။ စိုးရိမ်   ၂။ သာမာန်

နောက်ဆက်တွဲ (၂)

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတား နှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၄၃) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေအနေကောင်းများ

အလားအလာများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
• **စိုက်ပျိုးရေး** • မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	မြေယာပိုင်ဆိုင်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ ပတ်သက်၍ ယာ ဧက(၂၀၀) ကျော် တည်ရှိပြီး ပြောင်းနှင့်ပဲ အဓိကစိုက်ပျိုးကြသည်။
• **မွေးမြူရေး** • တစ်ပိုင်တစ်နိုင်မွေးမြူရေး	မွေးမြူရေးနှင့်ပတ်သက်၍ အိမ်တိုင်းအားလုံး တစ်ပိုင်တစ်နိုင်မွေးမြူကြကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ နွားနောက်၊ ဆိတ်၊ ကြက်နှင့် ဝက်များ မွေးမြူကြသည်။ မွေးမြူရေးကို လုပ်ကိုင်ကြသော်လည်းစီးပွား ဖြစ်လုပ်ကိုင်မှုမဟုတ်ဘဲ တစ်ပိုင်တစ်နိုင်သာ မွေးမြူကြသည်ကိုတွေ့ ရသည်။
• **လူငယ်နှင့်ယဉ်ကျေးမှု** • လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	MYA(မွလ်ဘင်းလူငယ်အဖွဲ့)နှင့် MCF(မွလ်ဘင်းခရစ်ယာန်မိတ်သဟာရအဖွဲ့) များသည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ဘာသာ ရေး၊ လူမှုရေး ၊ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အဓိက လုပ်ဆောင်ပြီး ရာသီအလိုက် ရွာတွင်း ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး၊ ရွာတွင်းလမ်း၊ အိမ်ကြိုအိမ်ကြားလမ်းများပြုပြင်ခြင်း၊ အရေးပေါ်လူနာရှိပါက ကူညီသည့် လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်သည့်အပြင် ဒေသပွဲများကို ဦးဆောင်ပြီး လုပ်ကြသည်။
• **ဥယျာဉ်ခြံသီးနှံ** • မျောက်ငိုပင်စိုက်ပျိုးနိုင်မှု	ဇောင်တခေါ်(Zawngtah=မျောက်ငိုသီး(literally))သည် ရောင်းအား အလွန်ကောင်းမွန်သော နှစ်ရှည်သီးပင်တစ်မျိုး ဖြစ်ပြီး နှစ်စဉ်ကုန်ကား(၁၀)စီးစာလောက် တစ်ရွာလုံးမှ ထုတ်ရောင်းရသည်ဟု ခန့်မှန်းကြသည်။ အသီးအနည်းအများအပေါ် မူတည်ပြီး တစ်ပင်ကို ကျပ် ၁၀၀၀၀၀ မှ ၅၀၀၀၀၀ အထက်အထိ ရောင်းဝယ်မှုပြုလုပ်ကြသည်။
• **ငွေကြေးဆိုင်ရာ** • ချေးငွေရရှိမှု	GRET / Microfinance Institute အဖွဲ့မှ အသင်းဝင်တစ်ဦးလျှင် (၃၀၀၀၀-၅၀၀၀၀) အထိ ချေးယူနိုင်ပြီး အတိုးနှုန်းမှာ (၂.၅%) ဖြစ်ပါသည်။ အသင်းဝင်များသာ ချေးယူနိုင်ပြီး၊ အသင်းမဝင်သူများမှာ လက်လှမ်းမမှီပေ။ အခြားအစိုးရဘဏ်များမှ စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေများရရှိခြင်း မရှိကြပေ။ မိတ်ဆွေနှင့် ဆွေမျိုးများထံမှလည်း နှစ်ဦးသဘောတူချေးငွေများ ရရှိနိုင်ကြသည်။ အတိုးနှုန်းမှာ(၅)%ခန့်ရှိပြီး ယုံကြည်မှုအပေါ်အခြေခံ၍ ချေးယူရရှိနိုင်ကြသည်။
• **ပညာရေး** • အလယ်တန်းနှင့်အထက်တန်းကျောင်းများလက်လှမ်းမှီမှု	မူလတန်း၊ အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းပညာများအား ကျေးရွာတွင် အလွယ်တကူသင်ကြားနိုင်ကြသည်။ အခြားရွာများနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် ပညာရေးလက်လှမ်းမှီမှုပိုမိုရရှိကြပြီး၊ ပညာရေးကို စိတ်ဝင်စားမှုရှိကြသည်။

ဇယား(၄၄) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက်အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
စိုက်ပျိုးရေး • ရေရရှိမှုခက်ခဲခြင်း • မျိုးကောင်းမျိုးသန့်ရရှိမှုခက်ခဲခြင်း	စိုက်ပျိုးရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ရေလုံလောက်စွာရရှိခြင်းမရှိပေ။ ထို့ကြောင့် ဟင်းသီးဟင်းရွက်နှင့် ရေလိုအပ်သော သီးနှံများစိုက်ပျိုးရန်အခက်အခဲရှိသည်။ ပြောင်းဖူးမျိုးကောင်းမျိုးသန့်ရရှိမှု ခက်ခဲပြီး မျိုးထုတ်လုပ်သည့်နည်းပညာများ အခက်အခဲရှိကြောင်းတွေ့ရှိရသည်။
မွေးမြူရေး • တိရစ္ဆာန်ရောဂါဖြစ်ပွားမှု	ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုများအတွက် အရင်းအနှီးအခက်အခဲရှိသည်။ ၎င်းအပြင် စီးပွားဖြစ်မွေးမြူရန် နည်းပညာအားနည်းကြသည်။ ကြက်ငှက်တုတ်ကွေးဖြစ်ပွားမှုကြောင့် သေဆုံးမှုများရှိပြီး မွေးမြူရေးနှင့် ကုသရေးဆိုင်ရာ ဗဟုသုတအားလက်လှမ်းမှီမှုအားနည်းကြသည်။
စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ • အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်းမှု	အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်းသောကြောင့် ပြင်ပသို့ထွက်ပြီး သွားရောက်လုပ်ကိုင်သူများကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ကျေးရွာအတွင်း၌လည်း အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်းပြီး တီးတိန်မြို့၌ ပင်အခွင့်အလမ်းနည်းသောကြောင့်ဖြစ်သည်။
ကျေးရွာတွင်းအ ခြေခံအဆောက်အဦး • လမ်းပမ်းဆက်သွယ်ရေး • လျှပ်စစ်မီး • သောက်သုံးရေ	မိုးရာသီတွင် သွားလာရခက်ခဲပြီး၊ မြေပြိုကျခြင်းများကြောင့် လမ်းမကြာခဏ ပျက်စီးကြောင်းတွေ့ရှိရသည်။ လမ်းတာ ချဲ့ခြင်း၊ ရေပြွန်တပ်ဆင်ခြင်းနှင့် ရေထုတ်မြောင်း ဖောက်လုပ်ခြင်းများ ပြုလုပ်သင့်ကြောင်းတွေ့ရှိရသည်။ ကိုယ်ထူကိုယ်ထဖြင့် ပြုပြင်တည်ထောင်ထားသော တာဘိုင်ဒိုင်နမိုစက်မှာ ရေတိုက်စားခြင်းကြောင့် ခဏခဏပျက်စီးမှုရှိသည်။ ကျေးရွာအတွင်း၌ အိမ်ထောင်စုအချို့မှာ လျှပ်စစ်မီးမရရှိကြပေ။ မီးကြိုးမသွယ်တန်းနိုင်ခြင်း၊ ရံပုံငွေမထည့်ဝင်နိုင်ခြင်းများကြောင့်လည်း လျှပ်စစ်မီးရရှိရန် အခက်အခဲရှိကြသည်။ ထို့ကြောင့်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုများအားလုံး လျှပ်စစ်မီးရရှိနိုင်ရေးသည်လည်း အရေးကြီးသောအခြေအနေတစ်ခုပင် ဖြစ်သည်။ ရေဖြန့်ဝေရန်ပိုက်လိုင်းများမရှိခြင်းကြောင့် အိမ်တိုင်းအားလုံး ရေမရရှိကြပေ။ ထို့ကြောင့်ရေသွယ်ပိုက်လိုင်းများ တပ်ဆင်ပြီး အိမ်တိုင်းအားလုံး ရေလုံလောက်စွာရရှိရေးသည်လည်း လွန်စွာအရေးကြီးသည်။

မွာလ်ပဲမ်းကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်

ဇယား (၄၅) ဆိုင်းဇန်ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်

ပြဿနာ	ပြဿနာအရင်းအမြစ်	အလားအလာ	အတားအစီး/စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းနိုင်မည့်နည်းလမ်း	စီမံကိန်း
စီမံအုပ်ချုပ်ရေး					
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအပိုင်းအားစိတ်ဝင်စားမှုအားနည်းကြခြင်း။ (အုပ်ချုပ်သူလူတန်းစားများ)	❖ စည်းရုံးညှိနှိုင်းမှုအားနည်းခြင်း ❖ အသိပညာ၊ဗဟုသုတအားနည်းခြင်း	ကျေးရွာဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအတွက်အလုပ်လုပ်ချင်သည့် (လူငယ်အဖွဲ့၊ ခရစ်ယာန်၊မိတ်သဟာရအဖွဲ့) အဖွဲ့များရှိခြင်း၊	❖ မိသားစုစားဝတ်နေရေးခက်ခြင်း၊ ❖ အချိန်မပေးနိုင်ခြင်း (မိသားစုစီးပွားရေးနှင့်အလုပ်ရှုပ်နေရခြင်း)	ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးနှင့်ပတ်သက်၍စိတ်ဝင်စားသူများအားမဲပေးဆောင်ရွက်ရေး	❖ အုပ်ချုပ်စီမံခန့်ခွဲမှုသင်တန်းများ ❖ ခေါင်းဆောင်မှုသင်တန်းများသင်ကြားပေးခြင်း။
စိုက်ပျိုးရေး					
❖ သီးနှံအထွက်နှုန်းလျော့နည်းခြင်း	❖ စိုက်ပျိုးရေးနှင့်ပတ်သက်၍နည်းပညာအားနည်းခြင်း ❖ အထွက်နှုန်းကောင်းသောမျိုးများမသုံးစွဲနိုင်ခြင်း ❖ စိုက်ပျိုးရေမလုံလောက်ခြင်း၊	❖ ရေရရှိနိုင်မည့်အရင်းအမြစ်ရှိခြင်း၊အခြားရေထွက်ပေါက်ရှိသောနေရာမှာရေပိုက်ဖြင့်သွယ်တန်းနိုင်ခြင်း။	❖ အရင်းအနှီးမတတ်နိုင်ခြင်း ❖ နည်းပညာမသိ၊ အားနည်းခြင်း။	❖ စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာနည်းပညာနှင့်အခြားဝန်ဆောင်မှုများရရှိနိုင်ရေး။	❖ စိုက်ပျိုးရေရရှိရန်ရေပိုက်သွယ်ယူခြင်း ❖ စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာသင်တန်းများ ဖန်တီးပေးခြင်း။ ပို့ချပေးခြင်း။

ပြဿနာ	ပြဿနာအရင်းအမြစ်	အလားအလာ	အတားအစီး/စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းနိုင်မည့်နည်းလမ်း	စီမံကိန်း
မွေးမြူရေး နွားနောက်မွေးမြူရန်အရင်းအနှီးမရှိခြင်း။	❖ မွေးမြူရေးချေးငွေလက်လှမ်းမမှီနိုင်ခြင်း။ မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်ရန်အရင်းအနှီးမရှိခြင်း။	❖ နွားနောက်မွေးမြူရေးသည်ဒေသနှင့်ကိုက်ညီမှုရှိခြင်း ❖ လွတ်ကျောင်းမွေးမြူနိုင်ရန်စားကျက်မြေရှိခြင်း	❖ အရင်းအနှီးမတတ်နိုင်ခြင်း (နွားနောက်မွေးမြူရန်)	❖ မွေးမြူရေးချေးငွေများလက်လှမ်းမှီရရှိနိုင်ရန် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း။	❖ ဒေသနှင့်ကိုက်ညီသော မျိုးကောင်းမျိုးကောင်း၊မျိုးသန့်နွားနောက်ရရှိရန် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း မွေးမြူရေးချေးငွေများရရှိရန်စီစဉ် ဆောင်ရွက်ခြင်း။
လူငယ်နှင့်ယာဉ်ကျေးမှု လူငယ်များအတွက် ကိုယ်ကာယပြုလုပ်ရန်အားကစားကွင်းမရှိခြင်း။	❖ အားကစားကွင်း ပြုလုပ်ရန်ကိုယ်ထူကိုယ်ထမပြုလုပ်နိုင်ခြင်း။	❖ အားကစားကွင်းပြုလုပ်ရန်မြေနေရာအလုံအလောက်ရှိခြင်း အားကစားတွင်စိတ်ပါဝင်စားသောလူငယ်များပြားခြင်း။	❖ ဘောလုံးကွင်းပြုလုပ်ရန်စက်ယန္တရားအခက်အခဲရှိခြင်း	လူငယ်များအားကစားလှုပ်ရှားမှုများတွင်စိတ်ဝင်စားလာစေရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း။	ကျေးရွာဘောလုံးကွင်းတစ်ခုတူးဖော်ရန် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း

ပြဿနာ	ပြဿနာအရင်းအမြစ်	အလားအလာ	အတားအစီး/စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းနိုင်မည့်နည်းလမ်း	စီမံကိန်း
<u>လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး</u>					
ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းမကောင်းခြင်း။	❖ လမ်းမပေါ်ရေကျော်ခြင်း၊ရေပြွန်မရှိခြင်း၊ ရေနုတ်မြောင်းမရှိခြင်း ❖ မြေပြို၍လမ်းပိတ်ခြင်း	❖ ကျေးရွာလူထုမှလမ်းပြုပြင်နိုင်ရန်လုပ်အားနှင့်ကျောက်သားများထည့်ဝင်နိုင်ခြင်း။	ကျေးရွာလူထုအင်အားဖြင့်ကုန်ကျစရိတ်မထည့်ဝင်နိုင်ခြင်း	ကျေးရွာလမ်းအဆင့်မြင့်ပြုပြင်ဖောက်လုပ်ခြင်း။	❖ ကျောက်ခင်းလမ်းပြုလုပ်ခြင်း ရေနုတ်မြောင်း၊ ရေပြွန်များတပ်ဆင်ခြင်း(ဖောင်ကုန်မှမွာလ်ပဲမ်းတံတား ကြား) ၁၈မိုင်အရှည်။
<u>ပညာရေး</u>					
ပညာသင်ကြားမှုအားအထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အဆောက်အဦးကောင်းများမရှိခြင်း	❖ ကျောင်းအဆောက်အဦးများဟောင်းနွမ်းဆွေးမြေ့အိုဟောင်းနေခြင်း။ ပြန်လည်တည်ဆောက်ရန်ကျေးရွာရန်ပုံငွေမထည့်ဝင်နိုင်ခြင်း။	❖ ကျောင်းဆောင်သစ်ဆောက်လုပ်ရန်ရွာပိုင်မြေနေရာလွတ်ရှိခြင်း	❖ ပြန်လည်တည်ဆောက်ရန်ကျေးရွာရန်ပုံငွေမထည့်ဝင်နိုင် ခြင်း။	ကလေးများအတွက်ကောင်းမွန်သောပညာရပ်ဝန်းတစ်ခုဖန်တီးပေးရေး။	❖ ကောင်းမွန် လုံလောက်သောပရိဘောဂများရရှိရန်စီစဉ်ဆောင်ရွက်ခြင်း ❖ ဆရာ/မများနေထိုင်ရန်အဆောက်အဦးဆောက်လုပ်ပေးခြင်း။

ပြဿနာ	ပြဿနာအရင်း အမြစ်	အလားအလာ	အတားအစီး/စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းနိုင်မည့် နည်းလမ်း	စီမံကိန်း
လျှပ်စစ်မီးလင်း ရေး။					
လျှပ်စစ်မီးပြည့်ဝ စွာမရရှိခြင်း။	❖ ရေထိန်းကာတာ မကောင်းခြင်း ပြန်လည်ပြုပြင်ရန် ကုန်ကျစရိတ်မထည့် ဝင်နိုင်ခြင်း။	ကျေးရွာလူထုမှ လျှပ် စစ်မီးရရှိရန် ကနဦး အစဖော်လုပ်ပြီးသား ရှိခြင်း။ (ရေထိန်းကာတာ ပြုလုပ်ထားခြင်း)	နည်းပညာနှင့်ကုန်ကျမည့် အရင်းအနှီးမတတ်နိုင်ခြင်း	❖ လျှပ်စစ်မီးရွာလုံး ကျွတ်ပြည့်ဝစွာ ရရှိနိုင်ရန် ဆောင် ရွက်ခြင်း။	❖ တာဘိုင်ဒလက် ရေအားလျှပ်စစ် အတွက်ကောင်းမွန် ခိုင်ခံ့သည့်ရေကာ တာဆောက်လုပ်ရ ခြင်း။ ❖ လျှပ်စစ်မီးအတွက် လိုအပ်သောလုပ် ငန်းများတပ်ဆင် ဆောင်ရွက်ခြင်း။
သောက်သုံးရေ					
သောက်သုံးရေ ကျေးရွာအတွင်း၌ မလုံလောက် ခြင်း	❖ ရေသွယ်ပိုက်မ ကောင်းခြင်း၊ ပိုက် လုံးပတ်သေးခြင်း	❖ ရေအရင်းအမြစ် ကောင်းကောင်းရှိ ခြင်း၊ ရေပိုက်ကြီး နှင့်သွယ်ယူပါက သောက်ရေလုံ လောက်နိုင်ခြင်း။	❖ ကျေးရွာရံပုံငွေမလုံလောက် ၍လုပ်ငန်းရပ်နားထားရခြင်း ❖ ရေပိုက်ကြီး မသွယ်တန်း နိုင်ခြင်း။	❖ သောက်သုံးရေလုံ လောက်စွာရရှိရန် အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း	❖ (၄)လက်မသံပိုက် လိုင်းများတပ်ဆင် သွယ်တန်းခြင်း(၇)မိုင်အရှည် ❖ ရေစုကန်တည် ဆောက်ခြင်း။

ပြဿနာ	ပြဿနာအရင်း အမြစ်	အလားအလာ	အတားအစီး/စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းနိုင်မည့် နည်းလမ်း	စီမံကိန်း
သတင်းနှင့်ဆက် သွယ်ရေး။					
❖ ဆက်သွယ်ရေး နှင့်ပတ်သက်၍ အခက်အခဲရှိခြင်း။	❖ ဆက်သွယ်ရေး ဖုန်း၊ ရုပ်မြင်သံ ကြား မရနိုင်ခြင်း။ ❖ ဆက်သွယ်ရေး တာဝါတိုင်များ မရှိခြင်း၊	❖ တာဝါတိုင်စိုက် ရန်မြေနေရာ ရှိခြင်း၊	❖ ရွှာပြင်ပရှိတာဝါတိုင်များ အသုံးပြု၍မရခြင်း၊ ❖ အလှမ်းဝေးလွန်းခြင်း	❖ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် ဖုန်းလိုင်းများ အဆင့်မြှင့်ပြုပြင် တပ်ဆင်ခြင်း။	❖ ဆက်သွယ်ရေး အိတ်ချိန်းတာဝါ တိုင်များကျေးရွာ တွင် တပ်ဆင် ပေးခြင်း။
ကျန်းမာရေး					
❖ အရေးပေါ်လ နာများကုသရန် အခက်အခဲရှိ ခြင်း။	❖ ဆေးရုံနှင့်အလှမ်း ဝေးလွန်းခြင်း၊ ❖ ကျန်းမာရေးဝန် ထမ်းမရှိခြင်း	❖ ကျေးရွာတွင်ကျေး လက်ကျန်းမာရေး ဆေးခန်းဆောက်လုပ် ရန်မြေနေရာရှိခြင်း	❖ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးနှင့် သားဖွားဆရာ-မရှိခြင်း။	❖ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ လက် လှမ်းမှီရရှိနိုင် ရေး။	❖ ကုသရေးနှင့် ဆေးဝါး ကျွမ်း ကျင်ဆရာဝန် များခန့်ထား ပေးခြင်း၊ ❖ ကျေးလက်ကျန်း မာရေးဆေးပေး ခန်းများဆောက် လုပ်ပေးခြင်း။

ရည်ညွှန်းချက်များ

၁။ မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်း လမ်းညွှန်စာအုပ်၊ ၂၀၁၅၊ မေ၊

၂။ တီးတိန်မြို့နယ်၊ မွှာလ်ပဲမ်းကျေးရွာတွင် ၂၀၁၅ ဇူလိုင်လတွင် ကျင်းပခဲ့သော ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းမှ မှတ်စုများ၊

၃။ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ ကျေးရွာဆိုင်ရာရည်ညွှန်းမှတ်တမ်းစာအုပ်

အပိုင်း (ခ) စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်

စီမံကိန်းအဆိုပြုလွှာ (သို့) စီမံကိန်းအကြောင်းအရာ (Project profile)

<table>
<tr><td colspan="2">ကျေးရွာ -
ကျေးရွာအုပ်စု -
မြို့နယ် -
တိုင်းဒေသကြီး / ပြည်နယ် -</td></tr>
<tr><td colspan="2">စီမံကိန်းအမည် -</td></tr>
<tr><td colspan="2">စီမံကိန်းဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ကြောင်း ရှင်းလင်းဖော်ပြချက် (သို့) လက်ရှိအခြေအနေ</td></tr>
<tr><td colspan="2">စီမံကိန်းရည်ရွယ်ချက်(လက်ရှိအခြေအနေအား ပိုကောင်းအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့် ဆန္ဒဖော်ပြရန်)</td></tr>
<tr><td colspan="2">မျှော်မှန်းအကျိုးရလဒ် (လက်ငင်းရည်ရွယ်ချက် ရောက်ရှိပြီးနောက် ထပ်ဆင့်ရရှိလာမည့် အကျိုးကျေးဇူး များ)</td></tr>
<tr><td colspan="2">စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်ဖော်ပြခြင်း (ဘာလုပ်မည်၊ ဘယ်လောက် ပမာဏလုပ်ရမည်)</td></tr>
<tr><td colspan="2">စီမံကိန်း ကုန်ကျစရိတ်ထည့်ဝင်မှု</td></tr>
<tr><td>ခန့်မှန်းကုန်ကျစရိတ် (ကျပ်)</td><td>ထည့်ဝင်မည့် အစီအစဉ်</td></tr>
<tr><td>• ……………………..(ငွေသား)
• ……………………..(ငွေသား)
• ……………………..(ပစ္စည်း/လုပ်အား)
•</td><td>• ကျေးလက်ဦးစီး
• ကျေးရွာ
• ကျေးရွာ
•</td></tr>
</table>

အကျိုးခံစားသူဦးရေ	လူဦးရေ			ဆင်းရဲချမ်းသာမှု အဆင့်အတန်း (အိမ်ခြေ)				
	ကျား	မ	ပေါင်း	၁	၂	၃	၄	ပေါင်း
ကျေးရွာအဆင့်								
အကျိုးခံစားမည့် ဦးရေ								
မှတ်ချက်။ ချောင်လည်အဆင့် –၁၊ အလယ်အလတ်အဆင့် – ၂၊ ဆင်းရဲ – ၃၊ အလွန်ဆင်းရဲ – ၄								

စီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

(၁) တာဝန်ယူအကောင်အထည်ဖော်မည့် အဖွဲ့အစည်း(များ)၊ အကောင်ထည်ဖော်မည့်စနစ် (ကော်မတီကိုယ်တိုင်၊ ကန်ထရိုက်ငှား)
(၂) စီမံကိန်းစတင်မည့် အချိန် ခန့်မှန်း
(၃) စီမံကိန်းပြီးစီးမည့်အချိန်
(၄) ကျေးရွာထည့်ဝင်မှု ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်
(၅) လုပ်ငန်းလည်ပတ်ရေး၊ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးတို့အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ